Влада – Радам!

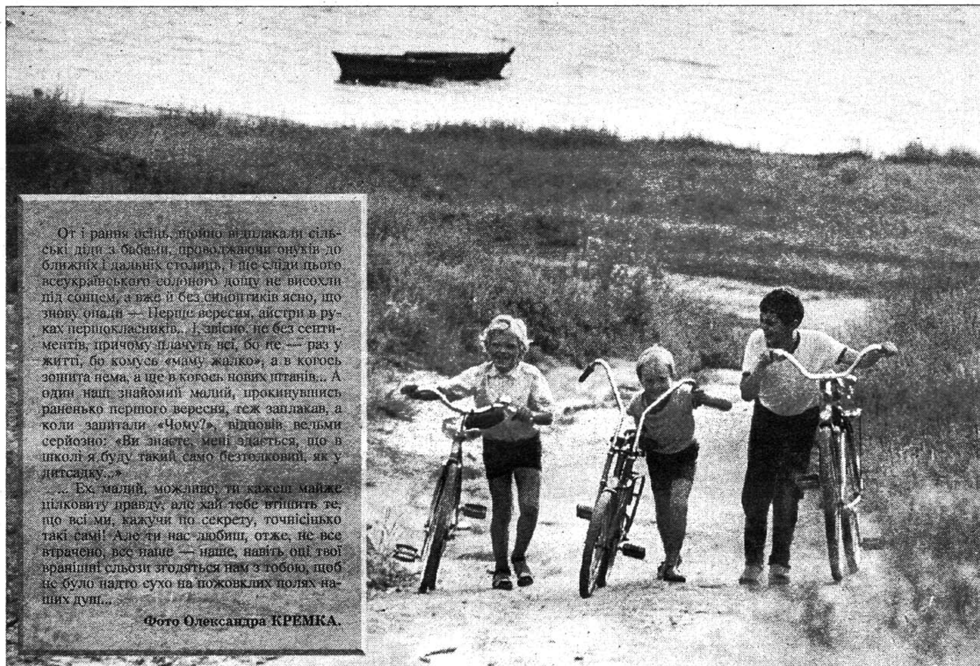
ГОЛОС УКРАЇНИ

ГАЗЕТА ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

№ 165 (1165) ♦ Субота, 2 вересня 1995 року ♦ Ціна договірна

Сезон дощів сентиментальних

От і рання осінь, щойно відплакали сільські діди з бабами, проводжаючи онуків до ближніх і дальніх столиць, і ще сліди цього всеукраїнського солоного дощу не висохли під сонцем, а вже й без синоптиків ясно, що знову опади — Перше вересня, айстри в руках першокласників... І, звісно, не без сентиментів, причому плачуть всі, бо це — раз у житті, бо комусь «маму жалко», а в когось зошита нема, а ще в когось нових штанів... А один наш знайомий малий, прокинувшись раненько першого вересня, теж заплакав, а коли запитали «Чому?», відповів вельми серйозно: «Ви знаєте, мені здається, що в школі я буду такий само безтолковий, як у дитсадку...»

... Ех, малий, можливо, ти кажеш майже цілковиту правду, але хай тебе втішить те, що всі ми, кажучи по секрету, точнісінько такі самі! Але ти нас любиш, отже, не все втрачено, все наше — наше, навіть оці твої вранішні сльози згодяться нам з тобою, щоб не було надто сухо на пожовклих полях наших душ...

Фото Олександра КРЕМКА.

Свято першого дзвоника у СПТУ № 21 відвідав Голова Верховної Ради Олександр Мороз

З точки зору вічності все тлінне. Окрім знань. Тож перше вересня попри зміни політичних курсів і нестабільність суспільного життя залишається святом. Сімейним, професійним, державним.

У 1246 профтехучилищах України навчаються близько 650 000 учнів. Коли хлопчики й дівчатка сьогодні обирають фах монтажника, муляра, електрозварника, плиточника, водія-авторемонтника, це означає — для країни ще не все втрачено. Що й зазначив Голова Верховної Ради України Олександр Мороз, відвідавши свято першого дзвоника у столичному ПТУ № 21.

Зазирнувши до майстерень, кабінету професійного психофізіологічного добору і навіть посидівши за кермом водійського тренажера, Олександр Олександрович підсумував: усе тримається на ентузіазмі колективу, його директора Валерія Михальчука та викладачів, як-от майстер виробничого навчання з 30-річним стажем Іван Огірчук.

(Закінчення на 2-й стор.).

ХЛІБ І КОНВЕРСІЯ

Президент України Леонід Кучма побував у Феодосії

Два основні питання цікавили цього разу нашого Президента на кримській землі: як бути далі з «оборонкою» і що роблять наші владні структури, щоб «вирвати» село з економічних бід.

(Закінчення на 2-й стор.).

З НАГОДИ СВЯТА

У зв'язку з 4-ю річницею незалежності Республіки Узбекистан опубліковано Указ Президента Іслама Карімова про нагородження великої групи діячів у галузі економіки, політики, культури і громадських активістів орденами і медалями, про присвоєння почесних звань.

Як повідомило Укрінформ посольство України в Республіці Узбекистан, серед нагороджених орденом «Дустлік» («Дружби») — голова правління Українського культурного центру «Батьківщина» С.П.Мансуров-Ковриченко. Нагородження свідчить про велику увагу з боку керівництва Узбекистану до розбудови українсько- узбецьких відносин, підкреслює дружнє ставлення до України і українського народу.

Новий комплекс — на службі країни

Днями неподалік Херсона відбулася презентація нового ракетного комплексу С-300, який нещодавно надійшов на озброєння частин протиповітряної оборони до південних областей України.

У присутності військовиків і представників місцевої влади могутнім ракетним залпом менш як за хвилину було знищено 16 вертольотів Мі-8 і літаків Су-23.

Як поінформував гостей командувач військ протиповітряної оборони України генерал-полковник Михайло Лопатін, С-300 немає аналогів у світі. За деякими параметрами він переважає відомий американський комплекс «Петріот». За допомогою сучасного електронного обладнання оператори комплексу можуть виявляти в повітрі не лише ракети, літаки і вертольоти, а й невеличкі літальні апарати на висоті всього 20 метрів.

Новий ракетний комплекс розроблено українськими фахівцями за участю російських колег.

Читайте у суботньому випуску

Про відкриття четвертої сесії Верховної Ради України

Відкриття четвертої сесії Верховної Ради України відбудеться 5 вересня 1995 року о 10-й годині ранку в сесійному залі Верховної Ради України.

До відома народних депутатів

Реєстрація народних депутатів України, які прибувають на четверту сесію, проводиться 4 і 5 вересня 1995 року з 9-ї години у будинку Верховної Ради України, вул.М.Грушевського, 5. Вхід з 2-го під'їзду, телефон 293-06-79.

СЕЗОН ДОЩІВ СЕНТИМЕНТАЛЬНИХ

(Початок на 1-й стор.).

Тим часом в комп'ютерному класі журналісти з непідробною цікавістю розглядали перші зразки вітчизняної техніки нульового покоління. Голова ВР звернув увагу заступника міністра освіти Віктора Зайчука на те, що камінний вік, здається, вже минув. Міністр лише розводив руками, нарікаючи на бідність.

Педагогам Голова Верховної Ради публічно пообіцяв дослухатись до їхніх зауважень під час розгляду у другому читанні Закону про освіту. Він зазначив, що підготовка висококопрофесійних кадрів має стати державною справою, а система профтехосвіти щодо цього має величезний потенціал...

Кажуть, найскладніше у будівництві «виводити» кути — тут ані «червоний диплом», ані сам Господь Бог не допоможе. Якщо ти ніколи в світі не бачив, як це робить Майстер. Відчувається, що в 21-му з руками все гаразд, і з майстрами також. Адже, запевнив віце-президент корпорації «Київміськбуд» Станіслав Мартинюк, якщо за час свого існування трест споруджив «сім довоєнних Києвів», то на кожній з новобудов працювали випускники училища (котре, до речі, 7 вересня відзначить 50-річний ювілей).

Ганна РОМАНЦОВА.
Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

Учнів і вчителів нової школи зі святом першого дзвоника тепло привітав Прем'єр-міністр України Євген Марчук.

Чудовий подарунок до 1 вересня отримали юні мешканці Ленінградського району столиці від будівельників корпорації «Київміськбуд». У День знань перед ними відчинила свої двері нова школа, збудована по вулиці Булгакова. Понад 1300 дітлахів сядуть за парти 33 просторих, гарно вмебльованих класів.

У цей день, який назавжди залишиться у пам'яті дітей, їх батьків і вчителів, відзначив Євген Марчук, на особливі слова подяки заслуговують, насамперед, будівельники, котрі, незважаючи на економічні складнощі, зробили все можливе для того, щоб юні мешканці району зустріли свято Дня знань у чудовій новій оселі. Вітаючи учнів з початком нового навчального року, Прем'єр-міністр України висловив сподівання на те, що під час цікавого, хоча й складного шкільного життя, молодому поколінню вдасться здобути надбання відомих українських попередників, які є гордістю і славою українського народу.

Фото Юрія ВЕНГЕРЕША.

Хліб і конверсія

(Початок на 1-й стор.)

І супутники, і кораблі державі потрібні

Леонід Данилович щиро дивувався: 65 процентів суден на повітряній подушці, з'ясовується, зроблено ось тут, у Феодосійському виробничому об'єднанні «Море», а не десь у далекому Сормові. А генеральний директор Леонід Астахов показував Президентові, віце-прем'єр-міністрові Анатолію Кінаху, міністрам, які прибули разом з главою держави на це феодосійське підприємство, нову і нову продукцію. Бойові десантні судна, які можуть однаково ходити сушею, так і морями-океанами, витримуючи удари шестиметрових хвиль, сучасні протичовнові кораблі, швидкість яких сягає 80 кілометрів за годину, та інше найсучасніше обладнання, потрібне для оборони нашої держави.

— А який портфель замовлень на вашу продукцію? — поцікавився Президент України.

Генеральний директор сумно відповів:

— Буквально одиниці.

Оце і є найбільш хворобливе для нашої оборонної промисловості. Найкращі спеціалісти, цілі інститути перебиваються нині з води на хліб в очікуванні не те що цікавої, а хоча б якоїсь роботи.

Уже потім, під час короткої прес-конференції, Леонід Данилович сказав:

— Зрозуміло, що такого потужного військово-промислового комплексу Україні не потрібно. Це реалії, від яких нікуди не подітися. Але наше завдання — зберегти оцих чудових майстрів, знайти їм достойну справу. Нам треба шукати своє місце на ринку, виготовляти конкурентоспроможну продукцію, яка цікавила б і військових, і цивільних замовників.

— До речі, — додав він, — я вітаю вас з першим українським супутником Землі. Це велика подія для нашої держави.

Ці самі думки він висловив і керівництву виробничого об'єднання, і робітникам, які зустрілися з керівником держави в цеху.

— Шукайте замовників. Не опускайте голови, а робіть судна, які купували б в інших країнах. А держава вам допоможе.

Усе починається з хліба

У стінах цього підприємства відбулася зустріч Президента України з керівниками міських та районних Рад краю. Леонід Данилович одразу визначив основну тему розмови:

— Я хотів би передусім послухати представників села. Бо хоча жнива й закінчилися, та проблема хліба, продовольства цим не вичерпується.

Ось головні моменти цієї бесіди.

Держава, хоч як їй було складно, все ж допомогла селу: видала фактично в кредит мінеральні добрива, засоби захисту рослин, де тільки могла, вишукувала нафтопродукти. Але ж і селянам треба відповісти взаємністю: згідно з контрактами продати державі відповідну кількість хліба.

Потрібно дбайливо зберегти вирощене. Он Туркменистан за газ готовий брати в Україні все, що є: овочеві консерви, м'ясо, хліб. А в нас гине ще багато продукції на полях та в коморах. Треба йти з усім цим на ринок, сміливіше шукати партнерів, виявляти комерційну кмітливість.

Президент погодився із зауваженнями голів Рад: справжнього паритету цін між сільськогосподарською і промисловою продукцією, справді, ми ще не досягли. І тут своє слово скаже держава. Оббирають, як і раніше, виробників сільськогосподарської продукції переробники. Тому під час акціювання таких підприємств буде зроблено необхідні корективи.

Відповідаючи на зауваження голів Рад про складноші з постачанням газу, вугілля, нафтопродуктів, Президент України сказав, що держава багато робить, щоб ми пережили важку зиму без втрат. Він ще раз наголосив на тому, що треба енергійніше освоювати Причорноморський шельф для власного забезпечення України нафтопродуктами.

Анатолій КРАСЛЯНСЬКИЙ.
Феодосія—Київ.

Персона грата

Володимир ЯВОРІВСЬКИЙ, народний депутат України, голова Демократичої партії України

ІГОР ЮХНОВСЬКИЙ: ЗДАЛЕКУ І ЗБЛИЗЬКА

На жаль, досвід багатьох політичних революцій, у які було втягнено людство, сумний. Їхнім результатом був прихід до влади або авантюристів, або політичних шахраїв, або групки амбітних, ображених чимось екстремістів. Спокусливі радикальні гасла революціонерів перетворювалися на жорстоку протилежність, доводилися до абсурду, а згодом закінчувалися запуском кривавої тоталітарної молотарки. Це — не теоретичні розумування, бо дві третини українського народу є не тільки свідками, а й жертвами останньої революції у Росії в 17-му.

УКАЗ ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ

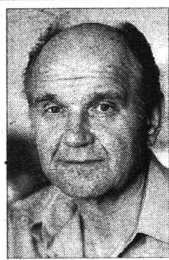
Про нагородження Почесною відзнакою Президента України

За вагомий внесок у розвиток вітчизняної науки, активну громадсько-політичну діяльність **постановляю:**

Нагородити Почесною відзнакою Президента України директора Інституту фізики конденсованих систем НАН України, доктора фізико-математичних наук, академіка НАН України, народного депутата України ЮХНОВСЬКОГО Ігоря Рафаїловича.

Президент України Л.КУЧМА.

м.Київ,
28 серпня 1995 року.

Отож, маємо всі підстави не вірити політичним революціонерам з холодним фосфоричним блиском в очах. Стосовно нашої сьогоднішньої української ситуації, то — ні тим, хто після семи десятиліть монопольного, без опозиції, правління державою з ідеологією рівної бідності, а не рівних можливостей для збагачення, обіцяє «соціальний захист» і шмат дешевої вареної ковбаси, довжиною «від народження — до гробової дошки», ані тим, хто переконаний, що можна створити «Україну тільки для українців», ні тим, хто, граючи жовнами, звинувачує українського дядька в непатріотизмі, в «шлунковій психології» (а яка ж вона в нього повинна бути після століть анабіозу?), ні тим, хто, не відірвавши сідниць від теплої печі за чотири роки, отримавши право говорити вголос усе, що хоче, в усьому звинувачує Українську Незалежність і перші наближення до демократії.

Сьогодні можна вірити лише тим, ... кому ще можна вірити: по-перше, глибоко й непоступливо патріотичним політикам, знову по-перше — політикам мудрим (мудрість завжди поміркована, розважлива, терпляча до думки опонента, наділена почуттям міри і передбачливості). І знову по-перше — високо професіональним або ж здатним швидко, блискавично оперативно уловлювати, опановувати все, що потрібно для прийняття і цюхвилинного рішення, і далекобійної стратегії.

Чи має Україна сьогодні таких людей? Можливо, всі наші нинішні проблеми від того, що їх у нас немає, бо одних вимагала до себе в попередні роки метрополія, а ті, хто залишився тут, мусили мати лише довгу шию й довгі вуха, щоб чути, що кажуть у Москві.

Такі індивідуальності у нас є. Більше того — їх цілком достатньо для нормального функціонування держави, для виведення її зі стану економічного хаосу, для пробудження могутнього підприємницького розуму українського народу через надання кожному громадянинові повної й гарантованої економічної (політична він уже в основному має) свободи.

Одним з таких я б сміливо назвав Ігоря Юхновського. На жаль, сімдесятирічного Ігоря Юхновського. Відразу застережу: приклад далеко не ідеальний, бо ідеальних політиків просто не може бути (хіба що в примітивних політичних легендах про тоталітарних вождів), вони змушені приймати непопулярні для певних груп рішення задля користі більшості народу. А до того ж, вік Юхновського — реальність, перед якою не злукавиш і яку не обійдеш навіть під ювілейні умовності.

Отож, про Ігоря Юхновського як особистість на тлі сучасної української історії. Без гриму, без спецосвітлення і декорацій.

Духовна й фізична присутність у першому політичному ряду цього справді українського, мудрого, доброго й роботящого чоловіка відчувається особливо гостро, коли майже одночасно відійшли від нас одразу два патріархи — Олесь Гончар та Володимир в миру — Романюк.

Чого ще потрібно було Андрієві Сахарову, обвішаному золотими зірками, як Брежнєв? «Батько водневої бомби» мав славу, достаток, непохитне місце в історії світової фізики. В останньому совєт-

(Продовження на 7-й стор.).

Аналіз

Уроки жовтня 94-го

СЛІДОМ за ужгородським виступом Президента про корекцію економічного курсу з'явилася ціла низка статей «наукового блоку» президентської команди, які традиційно «розвивають і поглиблюють основні положення». Так чи так вони ставлять питання про зміну монетаристської моделі розвитку на кейнсіанську (тобто спрямовану на «помірну» інфляцію щомісяця в 4— 5 %). При цьому фактично визнають, що викладена Президентом в його жовтневій доповіді програма виведення з кризи головної складової економіки — виробничої — зазнала краху. Та ось чи було це аж такою несподіванкою, як стверджують розробники програми?

Без керма і без вітрил

Провал «жовтневого» курсу реформ є, не в останню чергу, наслідок глибокої кризи вітчизняної економічної науки. При цьому криза настала задовго до активного періоду докорінних господарських перетворень. Інакше й бути не могло: адже до початку «перебудови» вчені були позбавлені можливості досліджувати альтернативні шляхи соціально-економічного розвитку.

«Ми йдемо єдино вірним шляхом». Ця «верховна» настанова унеможливлювала будь-які інші варіанти просування до «світлого майбуття». Частково це пояснює, чому нинішнім реформаторам вдалося так легко нав'язати суспільству свою модель ринкової трансформації як єдину альтернативу централізованому плануванню.

Що ж це за модель? Офіційно її називали «фінансовою стабілізацією», а фактично розуміли один із напрямів західної економічної думки — лібералізм. Причому в його не кращому, «чиказькому» виконанні. Між тим монетаристська «рейгономіка», що зринула на гребені неоконсервативної хвилі, панувала на Заході недовго, і сьогодні її активно витісняють такі напрями економічної думки, як інституціоналізм, еволюціоналізм та інші.

Візьмімо, приміром, сучасну теорію інституціоналізму. Її стрижнева ідея — неприйняття досягнення особистих і групових цілей будь-що. Це ж саме стосується і будь-якої реформи: вона зобов'язана мати свою соціальну ціну, виходити за яку не дозволено ані державним, ані громадським інститутам. Тож зовсім не випадково дедалі більше значення у західних економіках надається механізмам, які примушують підприємців в реалізації власних інтересів виходити з потреби дотримання інтересів інших соціальних груп. Ці механізми формують за допомогою складної системи суспільних відносин й регулюють законодавчою, виконавчою й судовою гілками влади, а також спеціалізованими громадськими організаціями. Без розвиненої системи інститутів, які захищають права виробників, споживачів і держави, сучасний ринок ефективно функціонувати не може.

ДЛЯ ТОГО, щоб визначити, що є добре, а що погане на ринку кінця XX століття, досить порівняти Латинську Америку і Африку, з одного боку, й розвинені країни Заходу й Сходу, з другого.

За однакової в принципі системи виробничих відносин різниця у соціальних результатах разюча. В той час коли у перших процвітають підкуп, шантаж, насильство в політичній й економічній сферах, в інших різко обмежено можливості чиновників й законодавців використовувати владу в корисливих цілях, хоча окремі рецидиви владного егоїзму трапляються й там. Те ж саме стосується й розмірів прірви між багатством і бідністю, масовості середнього класу й інших характеристик ладу, який називають постіндустріальним капіталізмом.

«Будьоновські читання» в Україні

«Шляхом радикальних економічних реформ» — так називалася торішня програмна доповідь Президента Верховній Раді. В чому полягав цей самий «радикалізм»?

А в тому, як тепер з'ясувалося, що до інституціональної, фінансової й інших структур України, як вони склалися за 75 років радянської влади, були застосовані стандартні методи дерегулювання, лібералізації і фінансової стабілізації зі згаданого неоконсервативного багажу. І ось не минуло й року, а практично в усіх виникло відчуття зачарованого кола, вирватися з якого сил уже бракує. Можливо, для когось цей результат був несподіваний, для когось не дуже. Та в будь-якому разі в посталому безладді дуже важко розрізнити те, що має в собі насіння майбутнього «ринкового плоду», й те, що являє собою будяки, які погрожують заглушити всі корисні сходи.

За всього свого ліберального іміджу «радикальний» більшовицький родовід наших реформаторів відчувається постійно. Ось уже вдруге за три останні роки вони намагаються розпочати з «чистого аркуша». Неначе надворі як і колись незабутній 1917. Проте це біда не лише України, а й інших республік колишнього Союзу — на відміну від відомих «економічних див» у Європі та Азії тут реформи писали й пишуть кожний раз нові люди. У підсумку проблеми, які важко подолати, постають як з причин об'єктивних, так і суто суб'єктивних.

Об'єктивні перепони ринковим перетворенням існують в першу чергу у вигляді технологічних монополій, які спотворюють ціни до такого ступеня, що навіть не «снився» за колишніх спотворень планової економіки. До того ж, невизначеність відносин власності (приватизація в її нинішньому вигляді нічого в даному аспекті не змінює), відсутність інститутів вільного й справедливого доступу до матеріальних, фінансових та інформаційних ресурсів звели конкуренцію на більшості ринків до мінімуму, якщо не до нуля. За цих умов виробничі агенти перестають мислити категоріями ринкової стратегії. Законослухняний, чесний бізнес стає нежиттездатний. Щоб вижити, треба в будь-який спосіб ухилятися від сплати податків, крутити, заходити у взаємини з бандами рекетирів. А всі ці додаткові витрати доводиться, звичайно, перекладати на ціну товарів і послуг. При цьому утворилася величезна паразитична верства молодих людей — охоронців, з одного боку, рекетирів і найманих убивць, з другого, — яка налічує, за деякими оцінками, мало не мільйон осіб і утримується по суті коштом споживачів. Даремно, проте, шукатимемо в урядових документах оцінку масштабові всіх цих явищ і їхнього впливу на розкручування інфляційної спіралі не у вигляді загальних декларацій, а конкретних цифрових викладок.

Що ж до головної суб'єктивної перепони, то навряд чи відкрию Америку, коли скажу: постійно вторгаючись в економіку шляхом волюнтаристських «хуків» і «нокдаунів», на кшталт нещодавньої банківської деприватизації, уряд проте не в змозі контролювати бюджет і гроші, не може навести порядок і змусити економічних агентів грати «за правилами». Мало того, він сам ніяк не може утриматися від постійної зміни цих правил.

За такої ситуації не може не з'явитися спокуса відірвати державу від економіки, перевести її на посаду горезвісного «нічного сторожа». Зрештою, у вільному ринку закладено механізм саморегулювання, тож багато нинішніх провалів було б пом'якшено, зникла б значна частка чиновницької корупції.

На жаль, сьогоденна Україна — аж ніяк не Англія часів Адама Сміта й не Сполучені Штати часів Томаса Джефферсона. У спадок від «розвиненого соціалізму» вона отримала не лише «високорозвинені» більшовицьку ментальність і тіньову економіку, а й надзвичайно складний і водночас вкрай ненадійний технологічний комплекс, що явив світові Чорнобиль і «завжди готовий» повторити цей «подвиг». У сукупності така спадщина неминуче робить тривалість і витрати «вільноринкової реформи» такими великими, що вони можуть перевищити знане довготерпіння українського народу. От і виходить, що без «денного сторожа» розв'язати всі ці найгостріші проблеми нереально. Отже усувати треба не державу як таку, а конкретних «державних слуг».

Чи підемо іншим шляхом?

Хочу звернути увагу на один цікавий збіг. Програмна промова Президента проголошена 11 жовтня — того самого дня, коли в Росії стався вікопомний «чорний вівторок». І хоча сам по собі цей збіг, звісно, випадковий, але, як мені здається, досить символічний. Чому? Бо російський «вівторок» підбив своєрідний підсумок тих дефектів концепції перетворення постсоціалістичної економіки, які тією чи іншою мірою властиві всім друзкам колишнього «непорушного».

Головних тут дефектів, на мій погляд, два.

По-перше, неможливо досягнути макроекономічної стабілізації саморегульовного типу там, де структура господарства й управління ним до такої самокорекції не пристосована. Отож напівзруйнована планова економіка «реального соціалізму» і не реагує на фінансове посуворішення так, як це описано в підручниках з «економіки розвиненого монетаризму». Натомість позитивного зворотного зв'язку діє спотворений негативний.

ОДИН з найяскравіших прикладів — спроби регулювання валютного ринку, що завершуються то українським «чорним серпнем», то російським «чорним жовтнем» 94-го року (чим завершиться нинішнє штучне підвищення рублевого курсу долара передбачити не так уже й важко).

Інший приклад такого ж гатунку — апріорі даремні спроби розв'язати «гордіїв вузол» неплатежів, бо в основі їх лежить таке постсоціалістичне безглуздя, як державне фінансування виробництва за вільних цін. Адже ж немає цього явища ані в Латинській Америці, ані в Африці, зате скільки завгодно у Східній Європі й Китаї, вже не кажучи про весь простір екс-СРСР.

По-друге, самою лібералізацією цін неможливо виправити їхні галузеві диспропорції і створити правильну мотивацію дій виробників. Доти, доки не сталися інституційні зміни у відносинах власності, включаючи землю, поки не сталися структурні зміни у народному господарстві, доки не здійснена його демонополізація і не з'являться перші ознаки конкуренції, очікувати ефекту від дії «невидимої руки» Адама Сміта — все одно, що очікувати від кинутої у вир людини, яка ще й не уміє плавати, дива самостійного порятунку.

Можна, зрозуміло, назвати ще цілу низку чинників внутрішнього й зовнішнього характеру, які гальмують ринкову трансформацію української економіки. Але всі вони так чи інакше підводять нас до того ж самого висновку — у виконавчої влади немає політичної волі здійснити потрібні інституційні й структурні зміни, які запустили б механізм економічного зростання, радикально відмінний від діючого у плановій економіці. Структура й склад нового Кабінету міністрів — яскраве тому підтвердження.

Свого часу в повоєнних Німеччині і Японії «політичне забезпечення» ринкових реформ здійснила окупаційна влада США. Над нами, начебто, така «загроза» не висить. Мало того, «повноважні представники» американського істеблішменту — МВФ, МБРР й інші фінансові інститути — ініціюють в Україні вочевидь помилкову політику реформ. Можливо, вона придатна для малих країн напівкапіталістичного штибу, але зовсім не адекватна ситуації у великій країні з «розвиненим загальнонародним господарством».

Проте «воля», як відомо, на порожньому місці не виникає. Вона має визріти з відповідних особистих і групових інтересів. Ось тут і є над чим поміркувати лоцманам українських реформ.

Олександр ГУРЕВИЧ,
інформагентство «Україна-Експрес»,
спеціально для «Голосу України».

У номер

● *Херсон*

Дарунок від космонавта

У новій загальноосвітній школі, що вперше відчинила двері 1 вересня в селищі Білозерка, на школярів чекали суцільні сюрпризи. По-перше, привітати їх приїхали космонавт Віталій Жолобов, голова Херсонської обласної Ради і держадміністрації. По-друге, гість вручив дітям гарні й корисні подарунки — наочно-ігрові посібники для уроків з правил дорожнього руху. Таких альбомів-підручників обласна влада замовила 50 тисяч примірників. Їх вистачить для всіх дітей області старшого й дошкільного віку. Малеча отримає посібники безплатно.

● *Париж*

Посол передав листа

Посол України у Франції Юрій Кочубей відвідав Єлисейський палац і вручив дипломатичному радникові Президента Франції Ж.Д.Левітту текст листа, якого надіслав Президент України Леонід Кучма Президентові Французької Республіки Ж.Шираку відносно проблем, пов'язаних із закриттям ЧАЕС.

Відбулася зацікавлена розмова як щодо змісту листа, який було сприйнято позитивно, так і щодо подальшого розвитку франко-українського співробітництва.

● *Буенос-Айрес*

В Аргентину — без візи

Важливою подією у формуванні договірно-правової бази між Аргентинською Республікою та Україною стало парафування в Буенос-Айресі угоди про відмову від віз для осіб, що користуються дипломатичними, службовими або офіційними паспортами. За дорученням уряду України угоду парафував посол Віктор Пащук, повідомило Укрінформ посольство України в Аргентинській Республіці.

З цього приводу аргентинська та українська сторони обмінялись відповідними нотами. Підписання угоди планується під час візиту Президента України Леоніда Кучми до Аргентини, запланованого на кінець жовтня цього року.

● *Луганськ*

Обіцяного три роки чекали

Три роки тому в кварталі Степовий почали зводити середню школу. Але все не знаходилося коштів, щоб довести будівництво до ладу. Однак нова міська влада твердо пообіцяла відкрити СШ № 60 до 1 вересня. І ця, по суті, безпрецедентна подія відбулася. Чому безпрецедентна? Зважте самі: будівництво було завершено фактично за 3 місяці, люди тут працювали цілодобово. Нова школа — одна з найбільших в області, розрахована на 1686 учнів, має унікальний конференц-зал, два спортзали, один з яких використовуватимуть для проведення міжнародних змагань.

Загинув шахтар

Один шахтар загинув унаслідок обвалу породи на шахті «Черкаська» виробничого об'єднання «Луганськвугілля», що стався о 17.30 у середу.

Як стало відомо кореспондентові «Інтерфакс-Україна», обвал породи стався у вентиляційному штреку шахти в той момент, коли два обхідники виконували обтягування гайок на з'єднувальних скобах аркового кріплення.

Одному з потерпілих вдалося самотужки вибратися з-під завалу. Другий, Сергій Лошкарьов, 1958 року народження, дістав смертельної травми.

Напередодні події

Василь ТУГЛУК, «Голос України»

«Я не та постать, на якій можна заробити політичний капітал чи тираж газети»

НА БРИФІНГУ, проведеному прес-службою Верховної Ради України, журналістів ознайомили з попереднім планом роботи четвертої сесії, яка розпочнеться 5 вересня. Протягом наступних чотирьох місяців заплановано розглянути майже 300 питань.

Очевидно, кількість їх доведеться зменшити, бо понад 100 законопроектів реформаторського характеру, які вже підготовлено постійними комісіями парламенту, потребують докладного аналізу й обговорення.

Особливу увагу буде звернено на проблеми соціального захисту людей. Зокрема, законопроектам про пенсійне забезпечення, індексацію грошових вкладів тощо.

Президія Верховної Ради України заслухає звіти голів постійних комісій, відбудуться парламентські слухання з важливих питань суспільного життя.

Значну увагу буде приділено дальшому удосконаленню проекту нової Конституції України, вестиметься також і робота над новою Конституцією Автономної Республіки Крим.

Проект закону щодо свободи віросповідання плановано винести на всенародне обговорення. Розглянуть також два проекти закону про вибори.

Відповідаючи на запитання журналістів щодо висвітлення роботи сесії та акредитації журналістів, керівник прес-служби ВР України Василь Іванина зазначив, що на третій сесії було акредитовано майже одну тисячу працівників засобів масової інформації. Однак працювали на пленарних засіданнях, брифінгах, прес-конференціях лише 15 відсотків з них. А більш як 100 взагалі не забрали з прес-служби своїх акредитаційних карток. Тому цього разу вирішено акредитувати всі бажаючі видання, але дещо зменшити чисельність журналістів. Щоб ефективніше працювати з тими, хто цього бажає.

Щодо інциденту з «Всеукраинскими ведомостями», то він, зі слів Василя Іванини, має зовсім не такий вигляд, ніж подає газета. В акредитації їй ніхто не відмовив. Одну з журналісток, котра вже одержала акредитаційну картку, попросили, щоб до прес-служби зателефонував головний редактор цієї газети для з'ясування деяких обставин. Чи то головного редактора пана Швеця не поінформували чи щось інше сталося, але працівник редакції, який подзвонив до прес-служби, назвав її керівника чиновником і сказав, що головний редактор розмовлятиме лише з Головою Верховної Ради.

До речі, керівник цієї газети, який брав участь у брифінгу, не заперечував того, що повідомив по суті справи Василь Іванина. А останній, зокрема, сказав: «Я не та постать, на якій можна заробити політичний капітал чи тираж газети».

На запитання, чому з журналістами не зустрівся Олександр Мороз, було повідомлено, що це, очевидно, відбудеться після пленарного засідання першого дня роботи сесії.

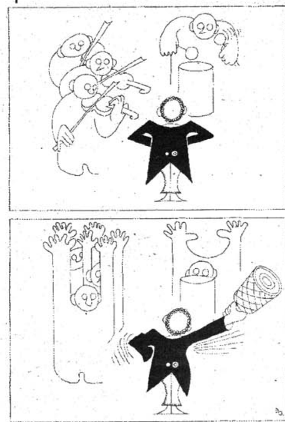
Сергій ВЛАД, журналіст

НЕДОВГО ГРАЛА МУЗИКА...

Свиня тижня

ДОСИТЬ часто заснування україно-російських спільних підприємств і підписання ділових контрактів про співробітництво супроводжується бучними презентаціями, які можна порівняти з весільними. На одній з таких презентацій один з директорів великого українського заводу під шафе зазначив: «Не повірите, я чую вальс Мендельсона!»

Цікаво, що сказав цей директор, прочитавши в газетах повідомлення про те, що Центробанк РФ оголосив про заборону вивезення до України готівкової і безготівкової російської валюти. Однак, легко уявити. Бо він, як юридична особа, зароблені в Росії рублі тепер вимушений конвертувати в американські долари за зниженим курсом. А потім знову займатися конвертацією в Україні. На думку аналітиків, Центробанк РФ підклав товаровиробникам України велику свиню, з якої не зробиш баличок на наступні презентації. Однак лихо не без добра: наслідки цього чисто дискримінаційного рішення Центробанку Росії, яке продиктоване зовсім не економічними міркуваннями, цілком здатне протверезити деяких проросійськи настроєних політиків в Україні. Принаймні, це вже пророкує заступник директора Інституту світової економіки та міжнародних відносин, відомий політик Олег Соскін. Як багато хто з банкірів України, він вважає цілком закономірним, якщо аналогічне рішення щодо російського виробника прийме Національний банк України. Ото вже справді, товаришу директор, конфуз: недовго грала музика!

Мал. Володимира ВАСЬКОВЦЕВА.

Про кого говоритимуть

Людина, яка живе футболом

Трохи більш як два роки тому народилося акціонерне товариство ФК «Динамо» (Київ), яке очолив Григорій Суркіс. Це були скрутні часи для флагмана українського футболу, що опинився на фінансовій мілині. І за короткий проміжок часу команда не тільки відродилась, а й знову заявила про себе футбольній Європі, двічі пробившись до Ліги чемпіонів. «Динамо» стало базовою командою для всіх збірних країни, її візитною карткою.

За цим — величезна праця всього колективу ФК «Динамо» (Київ), і передусім президента — Григорія Михайловича Суркіса. Щоправда, він не любить, коли наголошують на його ролі у відродженні улюбленої вболівальниками команди. І завжди дякує тим, хто в скрутний час був з ним поруч, — Богданові Губському, Валентинові Згурському, Вікторові Медведчуку. І все ж таки недарма ці люди довірили керувати найкращим футбольним клубом саме Григорію Михайловичу. Спокій, розсудливість, помножені на дипломатичність, компетентність, зробили його сучасним керівником. Дехто каже, що він не терпить критики. Він не терпить критиканства, не терпить неточностей. Він сам критикує себе нещадніше від своїх опонентів, тому не стоїть на місці.

З ним легко спілкуватися людині, підготовленій до професійної розмови, з ним приємно розмовляти про перспективи «Динамо», бо він живе життям і проблемами клубу та всього українського футболу.

Сьогодні маємо подякувати Григорію Михайловичу за те, що він подарував нам радість спілкування з європейським футболом, виявив наполегливість і тактовність у коридорах і кабінетах УЄФА, яка знехтувала минулу славу та попередні успіхи «Динамо». І привітати його з днем народження.

Тривога тижня

Григорій ГРИНЬ, «Голос України»

ХЛІБ Є... І НЕМАЄ

ПРИГАДУЄТЕ народну мудрість: «Не той хліб, що в полі, а той, що в коморі». З цього погляду на Полтавщині нібито більш чи менш благополучно: ранніх зернових намолочено 1 мільйон 565 тисяч тонн. Але тривожить інша цифра: в рахунок держконтракту піде лише 264 тисячі тонн, тоді як за угодою передбачено 600 тисяч.

Отож хліб є... і хліба немає. Засипано його в непридатні для зберігання сільські комори, а то й просто неба. Селяни відмовляються виконувати свою першу заповідь перед державою. Чому? За порожніх гаманців гноїти золоте збіжжя — резону ніби жодного. Відповідь проста і водночас складна. Уряд не має коштів, щоб викупити хліб у колгоспника, а колгоспник, навчений гірким досвідом минулих років, коли розрахунків доводилося чекати по півроку, задарма не хоче віддати вирощений і зібраний урожай. Уже нині борг держави перед полтавськими хліборобами перевищує 1,5 трильйона карбованців. Очевидно, що самого лише бажання урядовців «нагодувати народ» недостатньо. Необхідно нарешті вдатися до чесних і вчасних розрахунків з селом, і всі проблеми знімуться автоматично. І не відкладаючи в довгий ящик. Адже за півтора-два місяці зерно просто зіпсується і годитиметься хіба що на корм худобі. Що тоді їстимуть люди?

Начальник обласного управління хлібопродуктів Петро Олійник підсумував ситуацію лаконічно і досить слушно: «Потрібен закон про хліб, як усюди в світі. Коли буде введено продуктовий податок на землю, відпаде потреба щороку вишукувати кошти, щоб закупити хліб. Виробник знатиме, скільки відсотків від вирощеного йому треба здати державі, а скільки залишити на власні потреби».

Тим часом область розпочала сівбу озимих. Сіють з надією на кращу долю. Хліба і свою.

Полтавська область.

Заява тижня

ЦЕ ЗНОВУ ПЕРШИЙ ?..

Останнім часом спостерігається посилення процесу надмірної політизації питання стосовно трансляції в Україні програм так званого «Громадського російського телебачення». На жаль, у його врегулювання, окрім політичних сил певної орієнтації, виявились втягнутими деякі обласні Ради народних депутатів та голови обласних державних адміністрацій.

Так, з порушенням чинного Законодавства України видали розпорядження про зворотню перекомутацію частини загальнодержавних каналів телебачення в.о. голови Миколаївської облдержадміністрації М.Круглов, голова Дніпропетровської облдержадміністрації П.Лазаренко, аналогічне рішення прийняла сесія Одеської обласної Ради. Своє бачення розподілу телевізійних каналів зафіксував власним розпорядженням голова Івано-Франківської облдержадміністрації С.Волковецький, а керівництво Закарпатської області — подало документи про перепідпорядкування місцевої влади Закарпатського радіотелевізійного передавального центру. При цьому керівники деяких областей навіть вважають за потрібне вчасно інформувати Держтелерадіо України про підготовку та прийняття таких рішень.

У зв'язку з викладеним вище, Державний комітет телебачення і радіомовлення України офіційно заявляє, що усі ці рішення та розпорядження прийняті з грубими порушеннями чинного законодавства і реалізованими бути не можуть.

При цьому доречно нагадати, що регіональні та обласні державні телерадіокомпанії, а також радіотелевізійні технічні передавальні центри, згідно Указу Президента України №12 від 3 січня ц.р. та відповідної постанови Кабінету Міністрів України, підпорядковані лише Державному комітетові. Жоден телевізійний чи радіоканал, жоден передавач в Україні не перебуває у муніципальній чи приватній власності, а тим більше у власності зарубіжної телекомпанії. Формування технічних каналів мовлення — є виключною прерогативою Держтелерадіо України, а право видачі ліцензій на їх використання належить лише Національній Раді з питань телебачення і радіомовлення. Отож, втручання у цю сферу інших представницьких та виконавчих органів — неприпустиме.

Правовою основою відомого наказу Держтелерадіо України про перекомутацію телевізійних каналів є, зокрема, закон України «Про телебачення і радіомовлення», в якому зазначено, що основу національного телебачення України складають державні телерадіоорганізації, яким надається пріоритетне право на користування державною телевізійною мережею (стаття 12). Указом Президента України від 3 січня 1995 року №12 створено Держтелерадіо України, одним з основних завдань якого є формування національного телерадіопростору (стаття 2 Указу). Указом Президента України від 11 квітня 1995 року №296 затверджено Положення про Державний комітет, в якому передбачено, що для виконання покладених на нього функцій Держтелерадіо видає накази, обов'язкові для виконання державними органами, підприємствами будь-яких форм власності, громадянами (пункт 8).

Отже, в наявності усі підстави для виконання цього наказу в повному обсязі. А спроби окремих органів представницької та виконавчої влади на місцях, політичних партій і об'єднань втручатися у вирішення проблем, що знаходяться за межами їх компетенції, є некоректними і безперспективними.

Ще раз заявляємо, що непрості питання формування і захисту національного телерадіопростору України і надалі будуть розв'язуватись з урахуванням усього спектру існуючих думок і побажань, але виключно в межах чинного законодавства.

Державний комітет телебачення і радіомовлення України.

Сюрприз тижня

Сергій ВУСАТИЙ, журналіст

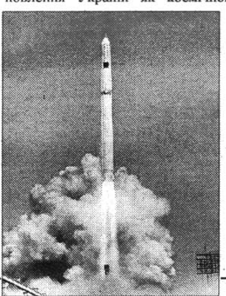
Супутник обіцяє з'ясувати, який буде врожай буряків. А не результати виборів у Росії

МИНУЛОГО тижня, мабуть, однією з найприкметніших подій був запуск першого українського супутника. Не мудруючи, автори цього космічного проекту назвали своє дітище «Січ-1», чим, схоже, спантеличили службу інформації військово-космічного відомства Російської Федерації.

Інакше навіщо б інформагентству «ІТАР-ТАРС» згадувати в одному із своїх повідомлень про те, що «Січ» уособлювала в минулому фортифікаційну споруду оборонного призначення. Втім, і серед російських генералів (а вони ж бо завжди напоготові!) подейкували, що встановлений на українському супутнику радіолокатор бокового бачення можна використати досить ефективно в розвідувальних цілях. При цьому, як правило, дивувалися: «Січ-1», по суті, є аналогом російського супутника «Океан», що його використовували винятково в мирних цілях — для вибору найбезпечніших маршрутів морських суден у північних морях, куди, як відомо, Україна виходу не має. Тоді в ім'я чого вона витратила на цей космічний проект близько чотирьох трильйонів карбованців?! А чи не тхне тут шпигуноманією?

Тим часом українська сторона не приховувала своїх намірів під час підписання російсько-українського контракту про запуск свого супутника. Адже виведення його на орбіту здійснювалося з космодрому в Плесецьку ракетоносієм «Циклон-3». Мало того, керування польотом протягом місяця покладено на Центр керування космічними польотами Російської Федерації. А з якою метою «Січ-1» вийде на орбіту, викладено з граничною ясністю: для екологічного й геологічного прогнозування. Тобто йдеться про дистанційне зондування землі для укладання топографічних карт, оцінки екологічної рівноваги і, звісно (як нам без цього?), прогнозування врожайності.

А зрештою, йдеться про становлення України як космічної держави без бодай якихось там перебільшень і застережень. Адже на її території зосереджено більш як 30 унікальних наземних комплексів з керування космічними польотами, вона володіє науковим потенціалом, аж ніяк не меншим, ніж РФ. А не використовувався він досі повною мірою лише через те, що з подання російського генералітету військово-космічних сил три роки тому Україну з її космічними центрами відправили в самостійне плавання. Супутники вона винаходила, коємічні проекти розробляла, а ось користуватися результатами своєї інтелектуальної праці не могла. Тож «Січ-1» — це, справді, більше, ніж гектар кукурудзи або цукрових буряків. І близько чотирьох трильйонів карбованців в ім'я його запуску на орбіту того варті. До речі, вони, згідно з проектом, окупляться значно швидше. Адже разом з українським супутником полетить ще один мікросупутник з чилійською пропискою. Вартість цього пілотного проекту близько 500 мільйонів доларів США. Після виведення на орбіту «Січі» від нього буде відстиковано чилійський мікросупутник за принципом, що використовувався для розділення атомних боєголовок стратегічних ракет. Принцип запатентовано також українськими вченими. Та справа не в принципах. Це довели українські науковці, які усунули поломки ракетоносія на старті.

Ювілей тижня

Богдан БЕРЕКЕТА, «Голос України»

Художній паркет — диво рук майстрових

НАЙСТАРІШОМУ деревообробному підприємству Волині — Ківерцівському державному виробничо-торговому деревообробному комбінату виповнюється 80 років. Своїми виробами — меблями, столяркою, паркетом комбінат відомий далеко за межами Волині. Саме на виробництві цієї продукції виявився найбільше творчий дар місцевих майстрових людей.

Ківерцівський художній паркет покладено у святкових залах Маріїнського палацу, просторих фойє Палацу культури «Україна», Національній опері, в багатьох затишних холах готелів, спорткомплексів... За останніх двадцять років місцеві майстри побували у дванадцяти країнах світу, де в посольствах, готелях, престижних офісах укладали художній паркет.

Художній паркет ківерців — витвір мистецтва. Старанно дібрана кольорова гама з окремих дощечок різних порід деревини створює приємну м'якість, затишок і зручність. А висока якість щитів художнього паркету забезпечує довговічність натуральної текстури деревини. Майстри використовують дерево сосни, дуба, берези, ясена, клена, граба... Червоне дерево завозять з Африки. За рік майстри комбінату можуть робити більш як 100 тисяч квадратних метрів висохудожнього кольорового паркету. Є для цього і потрібна кількість деревини. Але є проблема... збуту. Тому й виробництво обмежене — 40 тисяч квадратних метрів, а штучного — майже 200 тисяч.

Щоправда, художній паркет недешево коштує. Один квадратний метр — понад сім мільйонів карбованців. А є з таким складним малюнком і гамою кольорів, що квадратний метр — сто мільйонів карбованців. Дорого? У колективі це розуміють, намагаються зробити його дешевшим, доступнішим. Якщо сьогодні щити кольорового паркету мають товщину 40 міліметрів, то скоро почнеться серійний випуск завтовшки в 22 міліметри. Відповідно — ціна менша. І заощадження сировини. До речі, іноземні замовники за ціною не стоять, платять, скільки треба. Приїжджають по кольоровий паркет з різних міст Росії, Білорусі, Молдови, Прибалтики. Недавно велике замовлення колектив виконав для відомих фірм Канади.

Волинська область.

Дата тижня

Володимир ЧЕРКАС, журналіст

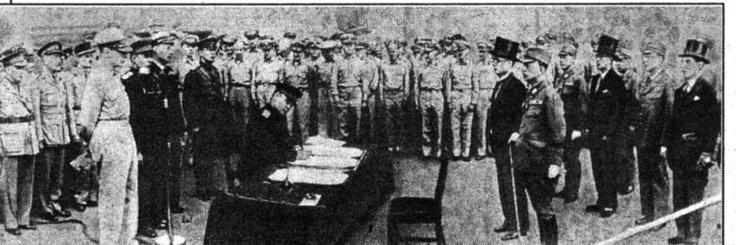
І на Тихім океані свій закінчили похід

СЬОГОДНІ рівно півстоліття, як на Тихому океані, а точніше — у Токійській бухті, на борту американського лінкора «Міссурі», було підписано Акт про беззастережну капітуляцію мілітаристської Японії перед силами союзних держав антифашистської коаліції — СРСР, США, Китаю, Великобританії, Австралії, Канади, Франції та ін. Від Радянського Союзу акт підписав наш земляк, черкащанин генерал-лейтенант К. Дерев'янко. Цією акцією була поставлена крапка в другій світовій війні.

Друга світова була найбільшою і найжорстокішою війною в історії людства. В ній у протиборстві зіткнулися 72 держави світу — з Європи, Азії, Африки, Північної Америки і Австралії. Безпосередньо на фронти було мобілізовано 110 мільйонів чоловік. Кожний другий з них — 55 мільйонів солдатів і офіцерів — загинули. І ще сумна статистика: близько половини полеглих — воїни Радянського Союзу.

Сьогодні весь світ відзначає цю пам'ятну дату. Тисячі воїнів України також брали участь у розгромі мілітаристської Японії, зокрема її найбільшого військового угруповання в Китаї — Квантунської армії. Багато наших земляків полягло там у запеклих боях. Поклонімося їхній пам'яті, їхнім вдовам, дітям і онукам! Хай людство більше ніколи не зазнає такої жорстокої, кровопролитної війни!

На фото: підписання Акта про беззастережну капітуляцію Японії. Від радянської сторони акт підписує генерал- лейтенант К. Дерев'янко.

Сум тижня

Степан БОЯРЧУК, журналіст

Хоча б фонограми поновили

СЬОГОДНІ нерідко можна почути нарікання на залишкове фінансування потреб нашої культури. І здебільшого вони справедливі. Та чомусь рідко ведемо мову про те, як «культурницькі» гроші витрачаються.

Концерт, присвячений четвертій річниці незалежності України, який відбувся під склепінням Палацу культури «Україна», дав привід знову звернутися до цієї болісної проблеми. Бо наочно продемонстрував, як нинішні артисти — більш заслужені і менш заслужені — можуть творчо не працювати, а жити на вчорашньому багажі.

Програму концерту склали із добре відомих нам десятиліттями пісень. До того ж почули їх у давно знайомому нам виконанні добре знаних артистів. Отже, ці пісні не є творчим набутком незалежної України і не стали співзвучні з доповіддю Президента України Л. Кучми на урочистому засіданні. Та й, мабуть, все ж таки забагато лунало творів іноземних авторів — невже своїх бракує? Очевидно, бракує іншого — національної гідності, то й хапаємось за чуже.

Отож провали у нас не тільки в економіці, але й у культурній сфері. Бо хіба може творча особа, яка поважає публіку і, звісно, себе, послуговуватися піснями в старій «упаковці» — тобто співати під фонограми, записані бозна-коли? У нас, виявляється, може.

Відзначати річницю нашої державної незалежності лише піснями і танцями, які побутували за старого, колоніального, режиму, — це принаймні недалекоглядно. А то й більше — аморально. Та коли режисери й організатори святкового концерту хотіли підтвердити, що в незалежній Україні, як і на шляху до неї, немає і не було великого мистецтва, то тоді стає очевидно, хто в нас режисер і диригент культури та державних коштів, відпущених для її потреб.

І від того маркотно стає на душі.

Василь СОЗАНСЬКИЙ, провідний науковий співробітник відділення морської геології Національної академії наук України

Продовжуючи тему

АКВАТОРІЮ Чорного та Азовського морів щодо її нафтогазоносності ще недостатньо вивчено. Пошукове буріння на шельфі Чорного моря розпочали 1971 року на Голицинській площі. А першу свердловину на Азовському морі зроблено 1975 року (Північно-Керченська структура). Розвідувальні роботи були вельми успішні: на Голицинській та на Північно-Керченській площах отримано промислові родовища газу. Сьогодні там відкрито 10 родовищ газу (див. схему і таблицю).

№ п/п	Назва родовища	Рік відкриття	Глибина моря в м.	Запаси, в млрд. м³	
				Категорія	
				С1	С2
1	Південно-Голицинське	1981	30	1,85	1,61
2	Голицинське	1975	30	11,049	4,268
3	Шмідтовське	1979	30	2,698	13,3
4	Архангельське	1987	50	0,1	0,517
5	Одеське	1988	30–40	9,299	—
6	Штормове	1981	80–90	8,333	8,11
7	Кримське	1982	70–80	0,1	0,517
8	Стрілкове	1964	9	3,085	0,996
9	Морське	1977	13	0,55	3,15
10	Північно-Керченське	1976	11	1,346	3,833

Чорне золото Чорного моря

Чорноморський шельф приховує нафти й газу більше, ніж Каспій чи Північне море

Сьогодні фахівці дійшли висновку, що акваторії морів і океанів щодо нафти й газу є перспективніші за сушу. Прикладом цього може бути Північне море, результати розвідки якого геть змінили географію нафти в Європі і світі.

Поштовхом для початку нафторозвідувальних робіт у Північному морі стало відкриття 1959 року на нідерландському узбережжі одного з найбільших у світі газових родовищ — Гронінген (запаси 1,85 трлн. м³ газу). А що частина цього родовища поширювалась в Північне море, його акваторія незабаром стала ареною газової лихоманки. Широку розмахові нафтопошукових робіт у Північному морі сприяло також ембарго на експорт нафти з Перської затоки в західні держави, США і Японію, в 70-х роках. В результаті цього в західних державах стали проявлятися тенденції спаду промисловості, явища економічної кризи. Вартість нафти на світовому ринку зросла майже в 20 разів. Потрібно було терміново знайти нові джерела нафти, а найперспективнішим районом вважалося Північне море. І передові транснаціональні нафтові компанії світу розгорнули інтенсивні геофізичні дослідження, за якими настали великі обсяги глибокого буріння. До роботи було залучено кращі геологічні й геофізичні служби з новітнім обладнанням. На пошуки нафти витрачали мільярдні суми, проте безрезультатно. Невдачі йшли одна за одною. Створилося враження, що людство впритул приблизилося до енергетичного голоду. В засобах масової інформації заряснілі заголовки: «Ера дешевої нафти закінчилася», «Увага! Уже видніє дно колодязя, з якого людство черпає нафту». Один з найавторитетніших нафтовиків світу американський учений Х.Хедберг попереджав про необхідність звикати до того, що запаси нафти обмежені і незабаром вичерпаються. Зокрема, він писав: «Ми живемо сьогодні в короткому і швидкоплинному відрізку світової історії, який можна назвати нафтовим віком. Ми мали кам'яний вік, бронзовий вік, залізний вік, і майбутні історики наш наречуть нафтовим. Якби армія Юлія Цезаря чи Олександра Македонського, — продовжував він, — мала на озброєнні техніку, подібну до сучасної, то нафтові ресурси світу вичерпалися б давним-давно. Або коли б «Санта Марія» Колумба була оснащена нафтовим двигуном, то ми тепер уже не мали б бензину для наших автомобілів».

Мільярдні витрати коштів, пов'язані з неефективними пошуками нафти й газу в Північному морі, зумовили появу публікацій у провідних нафтових журналах світу про туманні перспективи нафтової промисловості, про приреченість її на швидке вимирання.

Нафтова промисловість України в ті самі роки також переживала важкі часи. Все, що можна було взяти з її надр, уже викачали. Фінансування промисловості було обмежене, видобуток нафти і газу рік у рік неухильно зменшувався. Здавалося, що ми присутні під час агонії світової нафтової промисловості. З цього скористалися радянські фізики-ядерники, які посилили загальний песимізм щодо майбутнього нафтової промисловості і, як вихід з енергетичної кризи, розпочали форсоване впровадження недосконалих атомних реакторів.

І раптом відкриття. Одне за одним. Перше нафтове родовище в Північному морі виявили в датському секторі 1967 року на площі Дан. В наступні роки було знайдено просто величезні нафтові і газові родовища, і європейські країни, які раніше не мали власної нафтової промисловості, завдяки Північному морю стали експортерами нафти й газу. Зокрема, Норвегія протягом десяти років організувала розвідку (а потім і експлуатацію нафтових родовищ), а в 90-х роках довела річний видобуток нафти до 100 мільйонів тонн і за експортом нафти зрівнялася з арабськими країнами Перської затоки.

Якщо зіставляти перспективи нафтогазоносності Чорного й Північного морів, то слід зазначити, що Чорне море має великі переваги перед Північним. На значні перспективи нафтогазоносності Чорного моря вказує висока ефективність пошукових робіт у цьому морі: уже перші свердловини були успішні. На відміну від Північного моря, де першу нафту виявили після більш як п'яти років напружених пошукових робіт. На великі перспективи нафтогазоносності Чорного моря вказує насиченість його вод метаном, починаючи з глибини 550–600 м до самого дна. Щодо цього Чорне море унікальне явище нашої планети, бо жодне море земної кулі не містить у своїх водах метану. Прості розрахунки показують, що в водах моря — понад 80 млрд. кубометрів метану. При цьому слід врахувати, що води Чорного моря постійно оновлюються — через Босфор із Середземного моря в Чорне нижнім потоком надходять більш концентровані води, а верхнім — з Чорного моря в Середземне витікають прісніші. Повний цикл оновлення вод Чорного моря, за різними оцінками дослідників, відбувається за 410–2000 років. А це означає, що води, які надходять в Чорне море із Середземного, а також ті, що їх приносять Дніпро, Дунай та інші річки, постійно насичуються метаном, а для цього має бути потужний потік метану з глибинних порід.

Високу загазованість донних осадів Чорного моря підтвердила експедиція американського науково-дослідницького судна «Гломар Челленджер», яка 1975 року проводила в Чорному морі глибоке буріння. Було пробурено шість свердловин на трьох станціях загальним метражем 2737 м, при цьому в зануреній частині Чорного моря (глибина 2115 м) пройдено 1073 м нижче від морського дна з повним відбором порід. Дослідники особливо підкреслюють дуже високу загазованість порід, піднятих зі свердловин.

Отже, всі доступні факти дають змогу стверджувати, що Чорне море є унікальним об'єктом земної кулі і що воно приховує у своїх глибинах величезні запаси нафти й газу, набагато більші, як у Північному чи Каспійському морях.

Тому, враховуючи нестачу нафти й газу в Україні та беручи до уваги великі перспективи нафтогазоносності Чорного моря, слід спрямувати всі зусилля на освоєння надр цього регіону. Передовсім потрібно виконати наукові дослідження з метою визначення найперспективніших ділянок Чорного моря й розпочати буріння, а не тупцювати десятиліттями на мілководді лише з тієї причини, що в нас, мовляв, немає відповідної техніки. Досвід нафтової розвідки в Північному морі свідчить, що величезні нафтові й газові родовища були виявлені на значній відстані від берегів у найглибоководнішій частині моря, яка характеризується своєрідною гребенеподібною будовою. За короткий термін фірми, які здійснювали буріння, опрацювали плавучі установки, здатні вести буріння у найглибоководніших частинах Північного моря. Міжнародна нафтова енциклопедія за 1974 рік, висвітлюючи проблеми морського буріння у світі, повідомляла, що на той час буріння без проблем здійснювали на глибині дна моря у 540 м. Очікувалося, що через кілька років можна буде бурити за глибини до 975 м, і опрацьовували устаткування для буріння на морських глибинах у 3000 м.

Технічно нафтова промисловість України дещо відстає від передових бурових фірм Заходу. Але щоб розвиватися, вона має отримати замовлення, що дасть можливість за короткий час усунути цю прогалину й розробити сучасне устаткування для буріння і експлуатації нафтових і газових родовищ на максимальних морських глибинах. Тим більше, що досвід у наших фахівців є.

ІГОР ЮХНОВСЬКИЙ: ЗДАЛЕКУ І ЗБЛИЗЬКА

(Початок на 2-й стор.).

ському парламенті Сахаров очолював нашу Міжрегіональну депутатську групу разом з Єльциним, до неї входило й кілька демократичних представників України. В рамках роботи групи ми мали можливість спілкуватися з ними обома доволі тісно. До того ж, я від України працював у постійному парламентському комітеті, очолюваному Єльциним. Сахаров, звісно, був для нас більш принадним феноменом. Єльцин був лише лідером опозиції Горбачову, а Сахаров — лідером свободи і демократії. Якось, проводжаючи Андрія Дмитровича із Бурбулісом після вечірнього засідання групи, я запитав його: що тримало його в Горькому? Адже від нього не чекали покаяння, від нього чекали тільки однієї заяви — що він займатиметься лише своїм ділом, фізикою. Сахаров зупинився посеред людного хідника під готелем «Росія», по-дитячому усміхнувся, стенув плечима і мовив: «А хто вам сказав, що в Горькому мені було погано? Адже я ніколи не мав свободи. У цій державі її не мав ніхто: від Брежнєва до в'язня. Так от, у Горькому моя несвобода просто матеріалізувалася стінами квартири і кегебушниками в кожній шпарині. А ідея одна: в рабській імперії жодна людина, яка має сумління, не може бути вільною і щасливою. Нація — також (він підкреслив це, бо не тільки знав, що я з Києва, а й думав, що Бурбуліс — із Прибалтики, так мені, принаймні, здавалося). От я й дожив до того часу, коли бачу очі перших вільних людей у нашій МДГ...»

Український фізик Юхновський не був під арештом ні в Горькому, ні в Солотвині, але ним рухала та ж сама ідея. Він теж у 89-му, в масштабах колоніальної провінції, мав усе, що міг мати в УРСР вчений: яскраве першорядне ім'я, свій інститут, звання академіка, квартиру, машину, панібратську поблажливість місцевих компартійних босів. От і сиди собі в академічних хоромах, наживай академічний жирок, будь собі тихим львівським «патріотом», а в боротьбу за волю своєї нації хай виступають молодші. Логічно? Та шістдесятичотирирічний академік долучається до тодішнього Народного Руху України (за перебудову), який постав, як вітер в степу. Те, що в тодішньому Русі неформально чи формально були і Олесь Гончар, і Володимир Романюк, і Левко Лук'яненко, і Дмитро Павличко, і Лесь Силин, і Михайло Брайчевський, і Іван Дзюба, і Іван Світличний, і Павло Загребельний, — це, зрештою, природно. Ідею української державності, державницької самостійності як передумови повернення української нації в лоно цивілізованих, демократичних і заможних народів, представники національно свідомої творчої інтелігенції проголошували й раніше. Одні — радикально, і за це йшли до тюрем, інші — м'якше, поміркованіше, але й за це сиділи «під ковпаком» та під «недремним оком». Їм, здавалося, і сам Бог велів у кінці вісімдесятих, коли знесилів компартійний кулечисько, стати за Україну на повен зріст. Поглядів Юхновського широкий загал не знав, тому його й не кликали. Він прийшов сам. Тихо, як завжди, непомітно, без революційних ефектів. Просто прийшов чоловік на роботу, яку звик робити педантично, професіонально, з лабораторним аналізом, у своєму звичному темпі, в якому найшвидше можна досягти бажаного результату.

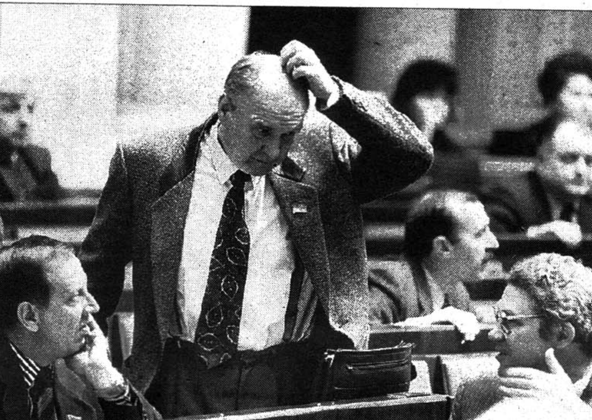
Зізнаюся, я й досі дивуюся, як у 90-му Львівщина могла обрати народним депутатом Юхновського. Хмара, Чорновіл, Макар і ...Юхновський. Наче абсолютно різні люди їх обирали, а не ті ж самі галичани. Тоді в політичній моді Галичини були політв'язні або суперрадикали. Чим узяв голоси Юхновський? Розважливий Іваничук — історичними романами, Косів — умінням переконувати аудиторію і фактом перебування під арештом, Драч — як тодішній голова Руху. Чим принадив виборців у Львові Юхновський, я не знаю, бо сам тоді місив златопільські болота на Свідловодщині. Та здогадатися можу.

Тихий, придатний лише для розмови у вузькому колі однодумців чи за сімейним столом голос міг викликати у виборців лише іронічну усмішку. Підхвалювання чеснот своїх суперників могло викликати справедливу репліку з зали: тоді зніміть свою кандидатуру. Демонстрування любові до України могло породити справедливе запитання: а де ти був раніше зі своєю любов'ю? Академік? То займайся своєю фізикою... Завдяки первозданній, рідкісній на теперішній час щирості й простоті Юхновський створив довкола себе ауру надійності й довіри: цей академік — наш.

ВЖЕ у вищому політичному світі, у Верховній Раді попереднього скликання ми обрали його головою бунтівної й безстрашної, нашвидкуруч самоорганізованої Народної Ради. Це при тому, що Ігор Юхновський повністю позбавлений зовнішніх ознак лідера: він може переконати лише того, хто хоче чути його переконання, або ж нерішуче вагається.

(Олександра Мороза він переконував у цінностях національної ідеї всі попередні чотири роки, той слухав його, але, ставши головою парламенту, ... не запропонував Юхновському навіть посаду голови комісії з питань науки та освіти, хоч на це у 90-му пішов Івашко.) Одначе тодішню Народну Раду очолював сам Юхновський — терплячий, неконфліктний національний демократ, який не шукав ворогів, а шукав спільників.

Одначе в гострі моменти політичної боротьби він захищав студентів, які лягли на холодний мармур і оголосили голодовку. Під час ГКЧП, коли й Леонід Макарович закликав народ «спокійно збирати урожай», семеро нас, членів тодішньої Президії, зробили свою заяву з засудженням заколотників, передали її до «білого дому» в Москві, де вона й була зачитана на майдані. Юхновський підписав її не вагаючись.

Розумні комуністи з «групи 239» боялися його логіки й авторитету, нерозумні — часто закрикували його на трибуні.

Національні радикали підсміювалися з його русизмів або м'якості формулювань, але поважали його думку й рахувалися з нею всі. Він був справді одним з перших центристів в українській самостійній національній політиці.

Було, як на мене, кілька очевидних політичних помилок політика Юхновського. Згода на призначення його першим віцепрем'єром в уряді Кучми та участь у перших президентських виборах. Я вірю, що його вела не спокуса, а бажання прислужитися Україні, але все одно політик повинен передбачати можливість своєї поразки. Тим більше, коли вона очевидна. Хіба не можна було передбачити, що шляхетний, совісний, довірливий академік-демократ буде не просто чужим, а й смішним серед нахрапистих і самовпевнених кабмінівських вовків, що зачули смак доларів, смак «незалежності» для себе й відсутність недремного ока з Кремля? Він почав наївно цікавитися, куди дівається зароблена Україною інвалюта. Він став по-академічному уважно вивчати кожен документ, який йому несуть на підпис. Він не дав згоди на великий державний кредит під «проект Боженара»... А через два місяці сам зрозумів, що ... треба подавати заяву, якої вже чекали. Зате мої політичні опоненти на виборах 94-го у Світловодську дорікали: ви з вашим Юхновським керували державою... Замість Юхновського прийшов Звягільський.

Та він стоїчно витримав цей удар, бо через кілька днів після відставки зайнявся проблемою первісної оцінки українських грунтів, передринковою ціною, з якої й мусить розпочатися аграрна реформа в Україні. Гектар землі за кілька десятків кілометрів від канадського Торонто коштує 40—50 тисяч канадських доларів. Чи назве хтось вартість землі в Бориспільському чи в Кагарлицькому районах Київщини? Вам назвуть лише суму хабаря районному і сільському начальству за «безкоштовний» наділ під будівництво дачі. Все по власних кишенях, у казну — ні копійки. Про який «соціальний захист», про медицину, освіту й культуру, армію й міліцію може йти мова? Пригадую, як по-мефістофельському злорадно перешіптувалися тодішні парламентарії — голови колгоспів: хай вивчає закони фізики, чого він суне носа в наші аграрні діла, краще голосуй за надання емісійних кредитів для колгоспів, ми й так знаємо, що вода при замерзанні стискується... А Юхновський уже тоді давав ключ до земельної реформи, яку просто заговорили в парламенті та в президентських хоромах. Не ідеальна то схема, але розпочинати можна було з неї. Україна втратила ще два роки в реформуванні способу життя наших годувальників. І маємо нині збите з ніг українське село, яке лежить на землі — на золоті, якому так і немає ціни.

Зараз він зробив схему податку на землю, просту й доступну для кожного формулу на базі світового досвіду. Комуністи, соціалісти й аграрники знову відкинули її. Якщо Президент, врешті-решт, одважиться на рішучі кроки в земельній реформі, праця Юхновського стане Україні в пригоді. Чи це потрібно Юхновському, щоб класти на це два роки життя? Йому особисто — ні. Міг би спокійно просиджувати на сесіях, перечитувати свіжі газети, вільнодумствувати в закутках парламенту, літати до Львова на домашній борщ. А він, не пропускаючи засідань, готував науково виважену концепцію аграрної реформи. Це треба для України.

До речі, часто звинувачують усіх демократів, що вони, грішні, також піддалися багатьом номенклатурним спокусам. Так-от, член Президії Верховної Ради, академік, перший віце-прем'єр уряду міг отримати добротну квартиру в Києві? Не треба було й отримувати, треба було просто взяти її в найпрестижнішому районі Києва, коли їх брали рядові депутати для своїх дітей і внуків. Юхновський з родиною живе у Львові, займаючи в Києві тільки службове тимчасове помешкання.

ПІСЛЯ нашого повторного обрання ми з Юхновським запалилися ідеєю створення в нашому парламенті сильної, звісно ж — проукраїнської, центристської депутатської групи, залишивши на краях крайніх лівих і правих. Це могло б стати стабілізатором роботи законодавчого органу. Ми й справді в короткий строк залучили до групи близько сотні депутатів, виробляли ідеологію центризму, але ми дуже швидко переконалися, що дехто прийшов до нас з єдиною метою: хапонути якийсь хоч і потертий, але портфелик. А коли мова заходила про державницькі, національні інтереси України, дехто понуро водив поглядом по носкові свого черевика. Вже перші принципові голосування довели, що на засіданнях фракцій говориться одне, а табло для голосування висвічує інше. Юхновський, як один з лідерів групи, чемно вибачився і пішов у «Державність». Я зробив те саме, хоч також посідав керівну позицію в групі. Звісно, теперішній «Центр» має своє обличчя, але кількісно він став звичайною депутатською групою. І то завдяки позиції Петра Шейка та Антона Бутейка. Юхновський не міг злукавити перед власним сумлінням, хоч і знав, що тодішній «Центр» міг вирвати для нього посаду голови комісії.

Що потрібно фронтовикові Юхновському, який воював на стороні Радянської Армії в другій світовій? Має пільги, ордени й медалі. Скільки у нас переговорено про національне примирення всіх вояків другої світової, про те, що їх залишилося сьогодні дуже мало, що не ми їм судді, а історія, що задля дітей не варто натягати протистояння між воїнами УПА та червоноармійцями. А Юхновський без політичної метушні й галасу організовує у Львові братство ветеранів другої світової, де стають плече до плеча ті, що п'ятдесят років тому ще дивилися один на одного крізь приціл автомата. Це зробив Юхновський. І знову ж таки — задля України. Правда, я чув коментар цього факту в депутатській курилці між двома комуністами: «То по какую сторону воевал академик?» Інший викинув до урни сигарету й відповів: «А він — посредник, между бендеровцами і красними...» Опонент навіть не подумав, що в такій диспозиції по цілі стріляють з обох сторін і — обов'язково вбивають. А Юхновський — живий.

Іноді, у хвилини глибоких розчарувань (а в нашому політичному житті вони бувають майже щоденно), зблизька видно, що Юхновський — старий, втомлений виснажливим життям чоловік, зсутулений, з блукаючим поглядом інтелігентний дідок. Це — правда, Ігоре Рафаїловичу, не сердьтеся.

Та минає якийсь час, наша «Державність» збирається за круглим столом на третьому поверсі, ми розпочинаємо обговорювати наступне питання сесії, виробляти тактику нашої поведінки. Різко, з копита, бере Микола Поровський. Делікатно, з юридичного боку, заходить Левко Лук'яненко, Петро Осадчук на льоту підстрелить чиюсь нереальну пропозицію гострим дотепом. Юхновський уважно слухає, обличчя його молодіє, погляд жвавішає. І раптом, як хлопчисько серед своїх ровесників:

— Трясці вашій матері! Та й я не знав, що ви всі такі розумні. Отже, як будемо діяти?

Наша «Державність» кинула всі свої сили на прийняття Конституційної угоди (Роман Безсмертний знає в ній кожну кому) задля того, щоб вивести Україну з мінного поля протистояння двох влад. Не заради Кучми — заради збереження спокою в Україні. Врешті, Угоду прийнято. Конфлікт розв'язано. «Державність» першою ставить свої підписи під Угодою. А через кілька днів нас, кількох представників групи, запрошують у найвищі кабінети виконавчої влади, щоб порадитися про склад нового уряду, — мовляв, несіть свої кандидатури. Довірливий Юхновський з нашою допомогою готує дуже серйозні персоналії за найвищими вимогами: патріотизм, професіоналізм. Його і нас уважно вислуховують, дякують за поміч. Юхновський, окрилений змістовною розмовою, йде додому пішки: нарешті, буде в Україні перший демократичний уряд, підуть радикальні реформи!..

А в цей час у тих самих кабінетах уже затверджувалися зовсім інші кандидатури. Отак, довірливий академіку! І в сімдесят років Ви не навчилися діяти за лаштунками, вигравати бої чужими руками на далеких дистанціях коридорів влади. Цей факт аж ніяк не повинен кинуть тінь на прийняття самої Угоди. Ми б і зараз проголосували за неї. То — політика. А тут — мораль.

Сьогодні про це вже можна сказати: Угода дала Президентові законну можливість, без галасу й революційних потрясінь, зняти з України архаїчний політичний штамп «Вся влада — Радам!».

Голови практично всіх рівнів Рад добровільно перейшли у виконавчу владу, під президентську руку. Вже вони ніякі не «всенародно обрані», а призначені президентським указом і йому підконтрольні. Депутати ж виконуватимуть функцію колективного представницького органу, а внизу — органу місцевого самоврядування. В державі непомітно відбулася тиха політична реформа, а не революція. Тепер слово — за економічною. Тільки проводитимуть її, на жаль, ті ж самі кадри, які донедавна успішно її гальмували.

БАЧИТЕ, хотів більше про ювіляра Юхновського, а воно все одно — про життя в Україні. Що ж, винен сам Юхновський, бо він як особистість і українське політичне життя — нероздільні.

Коли він стоїть на трибуні і його закрикують з зали, він часто збивається з думки, нітиться. Я тоді згадую кадри кінохроніки, які обійшли увесь світ. На трибуні Кремлівського палацу стоїть Андрій Сахаров і засуджує афганську війну. Несамовито реве компартійна юрба народних депутатів СРСР, тупотять ногами вгодовані генерали і секретарі обкомів усіх національностей. Горбачов безпардонно обриває Сахарова, а той своїм тихим голосом, злегка гаркавлячи, все одно говорить, худенький, згорблений, тендітний, як спіла кульбабка, академік із всесвітнім авторитетом, найвидатніший демократ 20-го століття. Говорить правду.

Отож, від імені вже пробудженої, свідомої частини України і від тієї, яка ще лише просинається, я кажу Вам сьогодні, Ігоре Рафаїловичу:

— Говоріть. Ми готові Вас слухати. Ваш Розум, Ваш Досвід, Ваше Серце. Україна слухає Вас...

Європа прагне єдиної валюти. Та чи подужає?

У КРАЇН, об'єднаних в Європейський Союз, є заповітна мрія. Вже понад двадцять п'ять років триває підготовка до запровадження єдиної європейської валюти. Маастрихтський договір 1991 року передбачає створення економічного і валютного союзу (ЕВС) наприкінці цього десятиліття. Проте вже зараз видно: на цей час лише порівняно мала кількість держав з п'ятнадцяти країн—учасниць ЄС буде готова до його суворих вимог.

Введення єдиної валюти багатьма сприймається схвально. Вважають, що вона підвищить ефективність єдиного європейського ринку, де вже значною мірою ліквідовано бар'єри для вільного пересування товарів, капіталів та послуг, полегшить міждержавну торгівлю та інвестування, а також знизить ступінь ризику, бо усуне коливання валютних курсів. Прибічники ЕВС вірять, що національні валюти виграють від довгочасного низького рівня інфляції. Втім, це передбачає, що економіки стартують з однаковою базою стабільного безінфляційного зростання і залишаться на цьому шляху.

Проте навіть найзатятіші прибічники ЕВС змушені погодитися з тим, що політика — це така сама рушійна сила, як і економіка. Кожний керівник національного Центрального банку матиме лише один голос серед інших у керівній раді Європейського Центрального банку у Франкфурті, який встановлюватиме єдині відсоткові ставки для країн-учасниць.

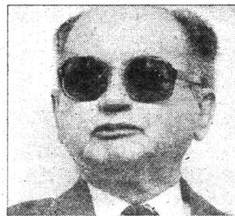
Особливо запозятливо виступає проти заміни національних валют паневропейською Німеччина. І не дивно. Адже з середини п'ятдесятих років німецька марка залишається валютною королевою Європи. Німці пишаються своєю грошовою одиницею і не приховують цього, стверджуючи, що коли канцлеру й урядові вони вірять щонайменше на 50 відсотків, то Бундесбанкові довіряють на всі сто. І хоч офіційно Німеччина визнала доцільність запровадження єдиної грошової системи, проте Бундесбанк висунув умови створення валютного союзу. Країнам, що вступають до ЕВС, слід мати однаково низький рівень інфляції, довгочасні відсоткові ставки і стабільність обмінних валютних курсів. Окрім того, заборгованість держави не має перевищувати 60 відсотків валового національного продукту.

Планка справді висока, коли враховувати, що 1994 року лише три країни були близькі між собою за критеріями бюджетного дефіциту: Німеччина, Франція, Люксембург. І лише чотири — Німеччина, Великобританія, Люксембург і Франція — відповідали вимогам щодо боргових параметрів.

В ейфорії, що настала відразу по підписанні Маастрихтського договору, багато які країни вважали, що до валютного союзу рукою подати. Проте економічний спад, вихід з механізму обмінного курсу італійської ліри і британського фунта, девальвація іспанської песети і португальського ескудо, високий рівень безробіття в країнах ЄС ще більше віддалили Європу від заповітної мрії. Втратив оптимізм щодо запровадження найближчим часом єдиної грошової системи і Європвалютний інститут. У своєму нещодавньому звіті він висловив занепокоєння з приводу того, що країни ЄС не досягли достатнього прогресу в зменшенні бюджетних дефіцитів, незважаючи на незначний інфляційний спад. На думку представників Європвалютного інституту, введення в дію ЕВС у 1997 році — то є ілюзія.

На шляху єдиної грошової системи є й інші перепони. Німців дратує французька назва «екю», шведи — проти виготовлення монет з нікелю, що спричиняє алергію, британці хотіли б зберегти портрет королеви Єлизавети на банкнотах. Але все це можна подолати. Проблемою залишається питання: чи досить міцна й стабільна Західна Європа для того, щоб здійснити такий стрімкий стрибок?

(За матеріалами зарубіжної преси).

Кривдникові заслужене

До двох років в'язниці умовно присудив Станіславові Хельському суд у польському місті Вроцлаві

Як відомо, у жовтні минулого року він ударив каменем по голові колишнього партійного лідера і колишнього президента Польщі Войцеха Ярузельського тієї миті, коли в найбільшому книжковому салоні цього міста генерал роздавав автографи читачам своєї книги. Свій учинок Хельський пояснював згодом «політичними» мотивами та бажанням «помститися комуністам» за свої «образи».

Генерал Ярузельський, який навіть серед політичних супротивників зажив поваги як людина, політичний діяч та офіцер, що за всіх обставин дотримується кодексу честі, цього разу розплатився за свою сталу галантність. Хельський, що стояв у великій черзі охочих отримати книгу колишнього лідера країни з його автографом, завдав йому удару каменем, вихопленим з портфеля, з-поза спини жінки. Це сталося в момент, коли Войцех Ярузельський нахилився поцілувати руку поціновувачці, яка вручила йому квіти.

На вирок суду про таке незначне покарання для злочинця, що завдав серйозного каліцтва своїй жертві, вплинула, очевидно, позиція самого Войцеха Ярузельського. Попри те, що удар зламав кілька лицевих кісток і призвів до погіршення зору генерала, даючи покази, він тричі закликав суд не карати Хельського. «Я не хочу сприяти подальшому розкручуванню спіралі ненависті», — наголосив при цьому колишній керівник Польщі, залишивши скоєне на «сумлінні обвинувачуваного». На доповнення до вироку суд зобов'язав «політтерориста» сплатити грошовий штраф на користь дитячої лікарні.

На знімку: Войцех Ярузельський.

Портрет політика

А ПІСЛЯ РОБОТИ ВІН ЗБИРАЄ ФРУКТИ

ЦЕЙ ПОЛІТИК — затятий садівник, полюбляє саджати в землю, щоб, як колись писав Олександр Довженко, «проізростало». Проте не цурається і активного відпочинку: коли набридає колупатися в землі, то надягає дорогий, західного крою костюм, сідає за кермо швидкісного іноземного автомобіля, запалює хорошу кубинську сигару і тисне на газ. Гаразд, що траси на його шляху завжди вільні. Адже їде сам Саддам Хусейн!

Справжнє його прізвище аль-Тікріті. Він народився 28 квітня 1937 року у родині селянина. Коли Саддаму було тільки дев'ять місяців, помер його батько і, за традицією, батьків брат узяв Саддамову матір за дружину. Проте офіційні біографи Президента Іракської Республіки, Верховного головнокомандувача, Генерального секретаря Партії арабського соціалістичного відродження (а всі регалії і не перелічиш) та найновішого диктатора кінця XX століття Саддама Хусейна ці факти воліють замовчувати. І всіляко пропагують думку, що клан Хусейна — прямий нащадок імама Алі, зятя пророка Мухамеда, а сам Саддам — родич колишнього президента Ахмеда Хасана аль-Бакра.

Також в Іраку, де про «життя і боротьбу» Саддама Хусейна написано багато книг, не згадують, що Саддам не відвідував школу до 9 років, не був прийнятий до багдадської військової школи через свої низькі знання, до коледжу «Аль-Харк» вступив тільки завдяки своєму дядькові, а диплом юриста отримав, уже перебуваючи на посаді віце-президента, і то завдяки тому, що прийшов на захист з пістолетом та чотирма озброєними охоронцями...

Попри все це, Саддам Хусейн — політик непересічний. Прихильники називають його «лицарем арабської нації», «героєм національного визволення», противники — «тираном» і «диктатором». Сам Хусейн якось зізнався, що намагається наслідувати вавилонського царя Навуходоносора, котрий, до речі, прославився тим, що 587 року до нашої ери зруйнував Єрусалим. Неоднозначним було ставлення до нього і з боку колишнього СРСР. Коли 1973 року віце-президент Саддам Хусейн ініціював створення єдиного фронту з комуністами, Союз поквапився оголосити Ірак партнером і навіть віднайшов кошти, якими традиційно підкріплював «дружбу». Коли ж за кілька років Хусейн оголосив комуністичну партію поза законом, СРСР залишилося тільки втішатися тим, що не його першого було обдурено.

Справді, людиною слова Саддама Хусейна назвати важко. І умов «контракту політичного співробітництва» Саддам Хусейн дотримується доти, доки це йому вигідно. Коли аль-Бакр, не без допомоги Хусейна, пішов з поста президента і його місце посів Саддам, новий глава доручив своєму братові очолити комісію з розслідування «антидержавної діяльності», після чого 21 керівна партійна особа, майже всі міністри та близькі друзі диктатора були звинувачені у шпигунстві на користь Сирії і засуджені до розстрілу. А що за його правління більшість керівних посад обійняли Саддамові родичі, то кому, як не їм, краще знати примхливу вдачу президента?

Тож не дивно, що коли зяті Хусейна, один з яких керував іракською програмою озброєння, а другий — особистою охороною президента, відчули небезпеку, то вирішили, не зволікаючи, податися навтьоки, прихопивши з собою сім'ї. Щоправда, громадяни Іраку про це не здогадуються, бо знають лише офіційну версію: Йорданія силою утримує дочок президента разом з їхніми сім'ями. А тим часом старший син Хусейна — Удай та мати — Саджида по черзі їздять до Йорданії, щоб умовити втікачів повернутися додому, хоча й самі, мабуть, не вірять в успіх своїх переговорів: цієї втечі Саддам зрадникам не вибачить. Рагда і Рана занадто добре пам'ятають, як їхній батько вимагав смертного покарання для Удая за те, що той у гніві вбив його охоронця (Удая врятувало тільки заступництво родичів убитого).

Отож нині Саддамові не до садівництва. Політика жорсткої руки останнім часом почала його зраджувати: нічия у війні з Іраном, поразка у війні з Кувейтом і, нарешті, зрада в сім'ї. Це може переповнити чашу терпіння: поранений звір, як відомо, відступати не вміє.

(За матеріалами зарубіжної преси).

Краще жити в Лас-Вегасі

СТОЛИЦЯ грального бізнесу США — Лас-Вегас (штат Невада) вийшла на перше місце серед міст, де найохочіше влаштовуються американці похилого віку після виходу на пенсію. Цей висновок міститься у дослідженні, яке підготувало видавництво «Макміллан тревел», повідомляє ІТАР-ТАРС.

Девід Саваго — автор 300-сторінкового дослідження та своєрідного путівника для тих, хто підшукує собі місце, де жити на старість, — стверджує, що сам здивувався, коли результати його підрахунків вивели Лас-Вегас на перший рядок списку. «Я заново переглянув свої розрахунки, які ґрунтуються на таких категоріях, як вартість життя, клімат, злочинність, можливість отримання погодинної роботи, місця розваг, рівень соціального забезпечення, — розповів Саваго. Виявилося — все правильно: нове покоління пенсіонерів дедалі менше віддає перевагу традиційним для старих містам Америки, які розташовано на сонячному узбережжі Каліфорнії або Флориди. Зараз їх більше приваблюють гористі райони всередині країни».

Однак головною притягальною силою Лас-Вегаса, на думку автора дослідження, є не наявність величезної кількості гральних закладів та інших місць розваг, а відсутність там податку на прибуток. Чисельність городян зростає так швидко, що до 1997 року, як очікують, вже перевищить мільйон чоловік.

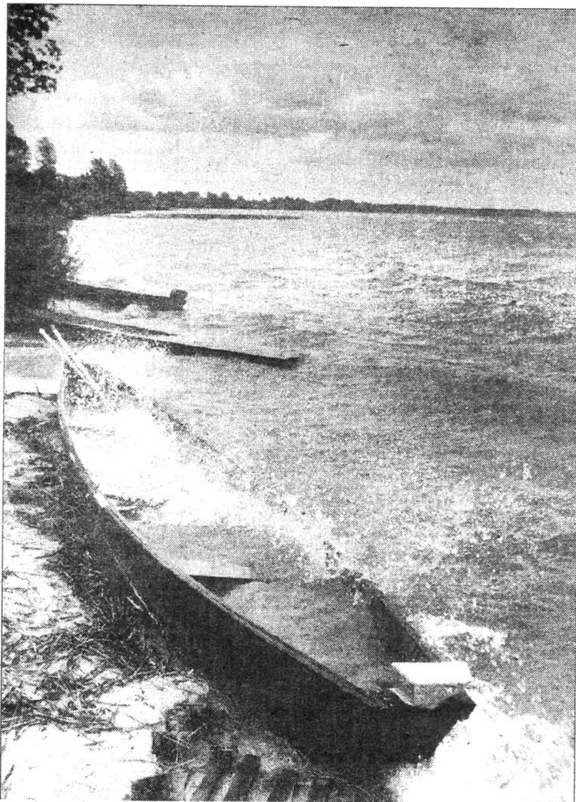
В'єтнам. Велику популярність у країні мають страви, приготовані зі зміїв.

На знімку: Хуан Чу з п'ятиметровою коброю. Ось уже чотири покоління представників його сім'ї займаються приготуванням блюд із зміїного м'яса.

Українські товари матимуть код

Можливо, чиюсь увагу привертала смугаста «зебра» на товарах іноземного виробництва, також дуже можливо, що набір з 13 цифр під нею для більшості наших громадян незрозумілий. І шкода, бо цифри ті несуть у собі чимало інформації, вони називають країну-виробника, фірму, найменування товару. А незабаром така «зебра» стане візиткою і багатьох вітчизняних виробів, бо Україна стала повноправним членом Міжнародної асоціації товарної нумерації EAN International, що об'єднує нині понад 70 країн.

Перші дві-три цифри під «зеброю» ідентифікують країну-виробника. Україна отримала код 482. Пропонуємо вашій увазі коди інших держав, товари яких широко імпортовані до нашої країни. США, Канада — 00 — 09; Франція — 30 — 37; ФРН — 40 — 43; Японія — 49; Великобританія та Північна Ірландія — 50; Греція — 52 (0); Бельгія, Люксембург — 54; Португалія — 56 (0); Данія — 57; ПАР — 60 (0) — 60 (1); Фінляндія — 64; Норвегія — 70; Ізраїль — 72 (9); Швеція — 73; Швейцарія — 76; Італія — 80 — 83; Іспанія — 84; Туреччина — 86 (9); Австрія — 90—91; Нідерланди — 87; Австралія — 93.

КНЯЗЬ-ОЗЕРО — ТАЄМНИЦЯ ВОЛИНІ

Світязь треба бачити. Лише тоді можна на словах передати його велич і красу, неповторну чарівність срібного плеса. Багато літ тому академік Павло Тутковський, побувавши на берегах Світязя, так сказав про озеро: «Величезна, могутня, чорно-синя водна площа... Мов величезна оксамитна плахта, усіяна шафірами, смарагдами, діамантами, неспокійно рухається і тремтить; по ній ходять один за одним величезні вали та буруни, як на морі, з білими «зайчиками», що виглядають як білі хмарки або перлини, з'являються раптом і так само раптом зникають...»

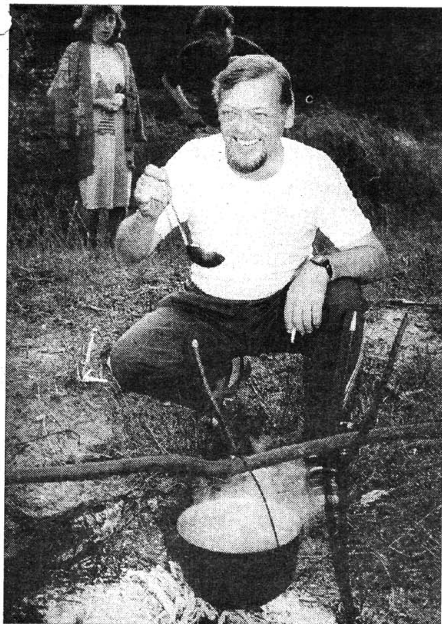
У народі Світязь називають українським Байкалом. Його мерехтливі горизонти, овіяні легендами, сягають семикілометрової довжини. Двадцять вісім квадратних кілометрів займає його напрочуд чисте джерельне плесо. Адже найбільше в Україні озеро живиться могутніми джерелами, котрі нуртують з невідомих глибин землі. Цілюща вода, ліси, що підступають до самісіньких голубих хвиль, ваблять людей до відпочинку на кришталевих берегах Світязя. Мов гриби, виросли тут туристські бази, будинки відпочинку... А що вже для дітвори, то це — справді райський куточок.

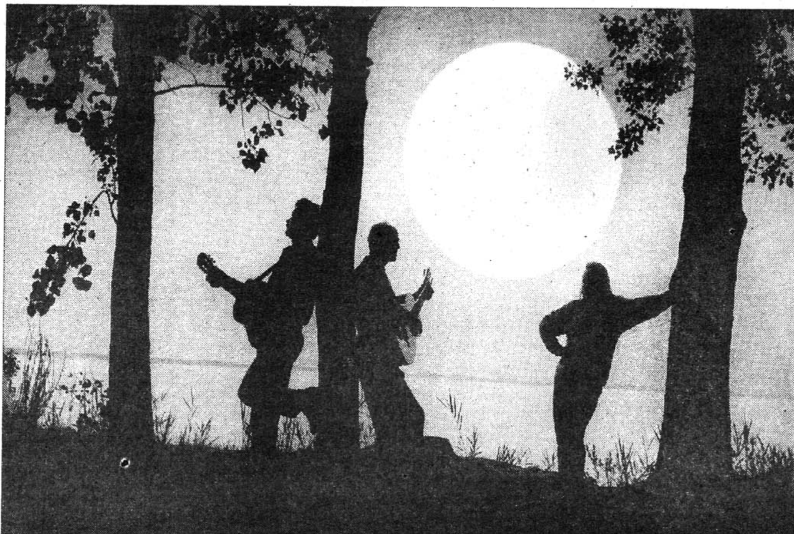
Напрочуд гарні ранки, де тишу порушують лише пташині співи. В очікуванні дива — рибалки годинами вбирають в себе голубу прохолоду. Тут на вудочку можна зловити ляща, щуку, сома, навіть знаменитого вугра. Світязь — багатий на рибу. Розповідають, що найбільший вугор, якого тут впіймали, був завдовжки один метр і двадцять сантиметрів, а важив... п'ять кілограмів. А ось сом виявився рекордсменом — 85 кілограмів.

Справді, Світязь треба бачити. Князь-озеро — таємниця — найкоштовніша перлина України. Ви ніколи тут не були? Коли приїдете, то від подиву спалахне у ваших грудях добро і невимовна радість...

Богдан БЕРЕКЕТА.
Волинська область.

Фото Миколи ЗІНЧУКА.

ЯКЩО «ЗІРКИ» ЗАПАЛЮЮТЬ, ЗНАЧИТЬ,

Людмила МИКИТЮК, «Голос України»

ВАН ГОГ помер у бідності. Є явища, що їм прагматична ідея самоокупності не властива. Безвідносно до того, чим забавляється історія: спрямовує маси до світлого безгрошового майбутнього чи до ринку. Ринок усе-таки не мета, а засіб пересування. Мету краще випитувати у мовчазного Господа Бога. Навіть у нинішній нескушній ситуації.

Бідність — не гандж. Але страшенна неприємність для тих людей, мистецтво котрих, крім стихійного злету ґенія, вимагає ще й організації процесу. Наприклад, у кіношників. Або у фестивальників. У фестивалю «Червона рута» з грошима завжди були проблеми. Мабуть, вони будуть і надалі. «Рутівська» дирекція розповсюдила інформацію: понад 200 комерційних структур відмовилися профінансувати україномовний фестиваль у Криму. Структури можна зрозуміти: їх могла б іще зацікавити реклама в столиці, але в провінції біля моря? А розібратися в ідеях — справа не структур, а влади. Структурам байдужа обіцянка сплавити національну молодіжну музику з європейською традицією, дати музиці кілька десятків нових імен чи спровокувати народження відсутніх в Україні жанрів.

Бізнесмен ще себе розуміє, коли вкладає в одного великого Майкла Джексона, але в 350 темних конячок? Три з половиною сотні конячок множимо на фінансове забезпечення, якого кожна вимагає в фіналі...

У жанрі танцювальної музики перше місце «Рута» віддала Олександрові Коновалову — мешканцеві смт Березанка Миколаївської області, 14 років від народження. Який «новий українець» готовий ну та-ак ризикувати?

Теза про те, що аби Олександр Коновалов став Майклом Джексоном, (його треба спочатку знайти) і в нього треба спочатку вкласти, — загальновідома. Її можна писати і в букварі. Але грошей «новий українець» все одно не дасть. Тим паче, що зовсім він і не українець — дві третини потенційних спонсорів розкланюються, дізнавшись про статус україномовності фестивалю.

Звичайно, «Руту» можна проводити в Західній Україні. І місцева влада зарадить (Чернівці цього року дали на конкурс імені Івасюка 23 мільярди). Але в кожного своє в цьому житті надзавдання: після Запоріжжя, Донецька й Криму «Рута» збирається ще в **Харків, Луганськ, Одесу**. А тоді вже можна буде й осісти.

Позаяк у нас нема законів про пільгове оподаткування тих, хто вкладає в культуру, то й спонсор трапляється більш цивілізований і менш цивілізований. Наприклад, просить половину від щедро вкладеного одразу ж повернути. Або має свого музиканта. І спочатку рекомендує його взяти, а потім не обійти увагою. Але спонсору — спонсорове, а Богу — Богове. Істина дорожча.

Ось тому на Заході існують фонди (в тому числі й державні) підтримки молодих музикантів або експериментальних напрямів культури. Який експериментатор в Україні може про це мріяти? Хто відраховує у названі фонди, має додаткові пільги в оподаткуванні. І процес рухається. Вклавши у Джексона, бо це вигідно, тамтешній бізнесмен вкладе й у Коновалова — бо це по-своєму вигідно. Так його призвичаюють до інтелігентної думки, що рано чи пізно на зміну Джексону прийде Коновалов, і справа честі — цю благородну справу зазвчасно підтримати. Схема відпрацьована на державному рівні й діє, судячи з результатів, бездоганно.

ТЕЗА про те, що аби Олександр Коновалов став Майклом Джексоном (його треба спочатку знайти) і в нього треба спочатку вкласти, — загальновідома. Її можна писати і в букварі. Але грошей «новий українець» все одно не дасть.

Кращі з держав ідуть далі: вони не бояться слова «протекціонізм». Спробуйте з німецькою продукцією поткнутися на американський ринок. Вас зупинять на підступах. Цей процес не має нічого спільного з симпатією до свого й страхом чужого. Наші фахівці, що вивчали це питання, стверджують: у Франції держава розпоряджалася, що 90 відсотків продукції сфери культури в засобах комунікації — національного виробництва. Десять відсотків залишили на Америку, Україну, Малайзію і таке інше. І 40 з цих 90 відсотків — нові імена, бо свого часу, культивуючи традиційний шансон, Франція зберегла специфіку, але від передового світу відстала. В кожному разі потрібно виробити оптимальні пропорції, так само як і пропорції між академічною і популярною музикою.

Те, що наша популярна музика переживає період затяжного негаразду — проблема економічна, а не мистецька. Доки уряд не створить умов і механізмів для розвитку (і демонополізації) національної культури, — валюта з кишень українського глядача перетікатиме в кишені тих, кого не без таланту рекламує ОРТ.

Чому бідний? Бо дурний. Позитивний імідж американського товару творить американська масова культура. Американці спочатку завойовують серця й голови покупця, а вже потім засилають у близькі й далекі країни цілком матеріальні товари.

Обережно ставиться «Червона рута» й до понять: комсомольські гроші, компартійні гроші, кримінальні гроші, московські гроші...

* * *

ЦЬОГО року держава в особі Міністерства культури вирішила профінансувати фестиваль «Червона рута» повністю. Не всі цей момент належно оцінили й, мабуть, не всі знають, що досягти консенсусу всередині міністерства було нелегко. По-перше, «Червона рута» — явище більше контркультури, аніж істеблішменту. Це урбаністичний молодіжний фестиваль, який не має нічого спільного з естетикою днів культури, «Пісенного вернісажу» чи фестивалів народної творчості. По- друге, вона наступає на хвіст монополістам. А останнє — річ серйозна. Колегія Мінкульту, насамперед стараннями Миколи Яковини, одноголосно внесла «Руту» до своїх планів з кошторисом 37 мільярдів карбованців. Згодом мінкультівський бюджет на 1995 рік урізали. Тим часом з поправкою на інфляцію кошторис «Рути» підскочив до 54,7 мільярда. Скоротившись у транспорті, кількості гостей і якості апаратури, вона вклалася в 48. І це все було б дуже добре, якби ще в квітні кулуарно їй не сказали: Мінфін орієнтує на сім мільярдів.

Ще 14 листопада до міністра фінансів звернулося 12 депутатів (Соболев, Ємець, Осташ, Яворівський та інші) з листом: «Зважаючи на важливе значення для нашої держави проведення наступного Всеукраїнського фестивалю «Червона рута» в Сімферополі й Севастополі у травні 1995 року, просимо забезпечити фінансування цього запланованого Міністерством культури заходу в повному обсязі». Зі свого боку, Мінкульт неодноразово звертався до Кабінету міністрів, Мінфіну й особисто до тоді в.о. прем'єра Є.Марчука з проханням виділити кошти згідно з кошторисом понад скорочений бюджет — додатково. 18 квітня до Марчука з листом звертаються 23 народних депутати (Кожин, Лавринович, Дем'ян, Мовчан, Поровський та інші). Резолюція Марчука на згаданий лист була позитивною: «Допомогти». Резолюція віце- прем'єра І.Кураса: «Терміново. Згідно з кошторисом». Розуміючи ситуацію, Міністерство культури перед самим початком фестивалю виділяє зі свого бюджету 20 мільярдів. А за два дні до початку фестивалю, коли в Севастополь уже заїжджали учасники, Мінфін повідомив остаточну цифру: 20-25 мільярдів. Весь централізований мінкультівський травневий бюджет склав 45 мільярдів, але, крім «Рути», в державі мають відбуватися й інші заходи.

Т Е, ЩО НАША популярна музика переживає період затяжного негаразду — проблема економічна, а не мистецька. Доки уряд не створить умов і механізмів для розвитку (і демонополізації) національної культури, валюта з кишень українського глядача перетікатиме в кишені тих, кого не без таланту рекламує ОРТ.

17 травня (фестиваль уже розпочався) народні депутати Оробець, Горбатюк, Кулінич зустрілися з першим заступником міністра фінансів Сивульським. 31 травня, в розпал фестивалю (який неможливо проводити в борг, бо нині ніхто нічого не робить без передоплати, але який усе ж таки так робився, а в світі такі акції готують щонайменше за рік. «Наші музиканти були просто голодні, а обслуга на межі заколоту. Але люди, розуміючи, що це «Рута», продовжували працювати») — одинадцять депутатів (Кожин, Чорновіл, Соболев, Дем'ян та інші) пишуть листа в.о. прем'єра, в якому зазначають: резолюції не виконані; в результаті зволікань, численних листувань і погоджень «Рута» під загрозою зриву; «чому раніше не враховувалася думка й позиція Міністерства культури щодо значення проведення фестивалю в Криму?»

Тарас МЕЛЬНИК: «Кожен бухгалтер пояснював мені, яка музика гарна, а яка погана»

Суть дискусії, зводилася до того, що видатки на фестиваль можна значно скоротити, відмовившись від великих концертів та трансляції по телебаченню. Можливо, якби цей принциповий момент удалося чітко і вчасно донести до перших осіб, багатьох проблем можна було уникнути. Але ні епістолярний жанр, ні практика поступового вирішення по вертикалі цьому не сприяли.

«Пропозиція відповідальних працівників Мінфіну (С.Фроленко та В.Воробйова) обмежити «Червону руту» концертами в залах без трансляції по телебаченню означає заховати єдиний в Україні суто український фестиваль сучасної музики в Криму від широкого глядача і всієї громадськості України», — написали в листі депутати. Начальник технічного управління Мінкульту В.Юферов подав до Мінфіну суто технічні висновки: «Такий склад обладнання під час проведення аналогічних заходів є світовою практикою». В одному з листів виклав Мінкульт й інші висновки: «Вилучивши з програми концерти, що збирають сотні тисяч глядачів, фестиваль втрачає дієвість цілісного заходу, а з тим і сенс проведення його в Криму».

— Невеликими видатками можна було провести і в Києві: зекономили б! — зауважив директор фестивалю Тарас Мельник і нервово додав: — Люди в Мінфіні, які відповідають за культуру, мають бути обізнані з тим, що таке площа, скільки там треба техніки, яка потужність, яка сцена, які розцінки. Що нам тільки не пропонували! Звук, який був у залі (8 кіловат), перенести на площу (60 кіловат). Замість сцени збудувати настил з дощок, як це роблять для мітингів. Замість ПТС (пересувної телестанції) взяти одну камеру в Севастополі. Це прес-конференцію можна знімати однією камерою, а такий захід — тільки ПТС.

З'ясувалася дивна закономірність: політику в галузі культури визначає не Міністерство культури, а Міністерство фінансів. Кожен бухгалтер пояснював мені, яка музика гарна, а яка погана. Як викладач консерваторії я відчував себе приниженим. Мене питали, чому Миколайчук співає босий? Слава Богу, що вони не бачили живих рокерів! Завідувачка відділу фінансування культури, освіти й науки у розмові зі мною дивувалася: «Какая разница, на каком языке петь?» Ці люди можуть не любити молодіжну музику, але вони є провідниками державної політики й принаймні мають забезпечувати врівноважений поділ державних коштів на розвиток усього. У Крим фольклор не повезеш. Як і нашу літературу чи історію. Крим до цього не готовий. Цю тактику треба розуміти. І протегувати власній культурі на власному інформаційному просторі, а не лякати міфічними гонорарами, яких український музикант зроду -звіку не мав.

— Цього разу «Рута» перевершила саму себе — 70 відсотками фіналістів у жанрах поп- і танцювальної музики надала новий репертуар. Двадцять композиторів писали й аранжували на замовлення фестивалю. Це теж влетіло в копієчку?

— Таку серйозну продюсерську роботу ми провели вперше. На Заході цьому ніхто не здивувався б. Щоправда, там цим займаються не фестивалі, а продюсерські центри, яких у нас майже нема.

Ми надали фіналістам не лише композиторів, а й хореографів. Не кожен може поставити реп чи техно, але такі люди в Україні є. Знайшли репетиторів, які ставили голос. Вперше українська «школа» відійшла від традиційного відкритого, так званого піонерського, співу. Поставити сучасний голос не менш складно, ніж опанувати бельканто. Мало того, фольклористи давали уроки автентичного народного співу. Це є у науці. Без експериментування в створенні національного стилю нові технології в музиці не з'являться.

Спеціально для фестивалю написано дві тисячі нових пісень. Практично всі лауреати — нові імена. Їх уже запрошують на радіо, телебачення, концерти й фестивалі. Вони вже там перемагають. На сімферопольському й севастопольському радіо й телебаченні крутять наші записи. 230 публікацій у пресі. 42 публікації в кримській пресі протягом місяця. П'ять теле- й шість радіостанцій працювали на фестивалі. Це такий проукраїнський інформаційний тиск і такі наслідки, яких жодними іншими методами не досягти.

Твориться нова загальнонаціональна традиція, відчуття єдиного культурного простору. Це дуже важливо для суспільства, яке фактично розірване на регіони. Це і є консолідація, про яку говорять політики.

***

ЗАГАЛОМ усе зрозуміло. Міністерство культури дбає про розвиток культури, Міністерство фінансів — зокрема, про економне витрачання грошей з державного бюджету. Всі ми дбаємо про щось хороше. Тут головне — почуття міри, здоровий глузд, рівень мислення і навіть смак. Такі от невловимі речі, які не пришиєш до жодної офіційної позиції. Краще говорити про вистояні концепції і чіткі пріоритети — якби з цими поняттями в сфері культурної політики в нас уже була визначеність.

ТВОРИТЬСЯ нова загальнонаціональна традиція, відчуття єдиного культурного простору. Це дуже важливо для суспільства, яке фактично розірване на регіони. Це і є консолідація, про яку говорять політики.

Історія з державним фінансуванням «Рути» мала два варіанти розвитку подій: зупинити фестиваль або робити його в борг. Отож «Рута» має 23 мільярди карбованців боргу. І тепер кримські готелі або хороша вітчизняна фірма «Зінтеко» мають право засадити пана Мельника до боргової ями. А йому в цій державі, незважаючи на поганий характер, можна знайти й краще застосування...

Три варіанти розвитку наступних подій: держава дає гроші «згідно з кошторисом» (як це було написано в мінкультівському наказі від 13.03.95); дає, але менше; не дає зовсім. В останнє важко повірити. Відомо, що епістолярний діалог між міністерствами триває. А отже, є надія на консенсус.

Боже борони всіх, і нас зокрема, шантажувати когось хорошою ідеєю, яку шкода дискредитувати. Хоча й шкода. Це одна з перших хороших ідей, яка запросто прижилася на теренах Криму. Але ж із самого початку цих перипетій не полишало враження, що наша держава на рівні конкретної чиновної людини вміє однією рукою тримати національний стяг, а другою пиляти гілляку, на якій сидить.

На фото: Тарас Мельник.

ЦЕ КОМУСЬ ТРЕБА ОПЛАТИТИ

РЕЖИМ ЗДОРОВОГО ПРОТЕКЦІОНІЗМУ

Народний депутат України академік Микола Жулинський: «... Євген Марчук, який виконував тоді обов'язки Прем'єр-міністра, як то кажуть, з півслова зрозумів ситуацію і дав доручення Мінфіну надати спочатку кошти, необхідні бодай на розгортання фестивалю. Я особисто розмовляв з міністром фінансів Петром Германчуком, просив першого заступника міністра фінансів Миколу Сивульського прискорити розгляд звернення Мінкультури й народних депутатів, підтримані Є. Марчуком. Ніхто не заперечував, навпаки, підтримували, але рефреном звучало: «Де взяти ці кошти? З якої статті?»

Певен, гроші знайшлися б, якби цей фестиваль мав статус державного. Але й це не вихід. За умови, що в Україні діятиме режим здорового протекціонізму щодо національної культурно-мистецької продукції, коли «запрацюють» пожертви від приватних осіб чи корпорацій, гранти від фундацій... Та цей режим здорового протекціонізму тільки тоді утвердиться, коли держава заохочуватиме підтримку культури податковими пільгами і сама фінансуватиме оригінальні культурно-мистецькі ініціативи незалежно від форм власності.

Я переконаний: борг «Червоної рути» має покрити держава. Якщо вона усвідомлює, яку велику державну справу творить цей фестиваль. Будьмо справедливі: вже шість років «Червона рута» вписує свої ноти, свої пісенні слова на партитурах національної історії».

А що проблеми «Червоної рути» показові й не зводяться до дилеми, чи дасть держава гроші чи ні, то розмову буде продовжено. В одному з наступних номерів «ГУ» читайте:

- Чи буде прийнято закон «Про благодійну діяльність і благодійні організації»
- На яких умовах Іван Дзюба свого часу погодився стати міністром культури
- Чим наша модель політики «простягнутої руки» відрізняється від британської.

Звинувачення некоректні

Організатори фестивалю неодноразово зверталися до міністерств та Кабінету міністрів з наполегливим проханням виділити кошти для його проведення. До цього було підключено навіть досить численну кількість народних депутатів.

У своїх листах зацікавлені особи дбали про те, щоб за державні гроші мале підприємство «Культурно-просвітницьке товариство «Червона рута», засновниками якого є, крім Міністерства культури, ще безліч недержавних спілок та товариств, провело одноіменний фестиваль.

Дуже прикро, що має місце ставлення до фінансування цього фестивалю як ледве не до обов'язку Мінфіну. Мінфін не повинен фінансувати ані «Червону руту», ані жоден інший такого роду фестиваль. Фінансування централізованих заходів, які включають у себе на умовах соціально-творчого замовлення проведення гастрольно-концертної діяльності, виставок, фестивалів, закупки творів образотворчого мистецтва тощо, здійснює Мінкультури.

Досить некоректно організатори фестивалю звинувачують Мінфін у боргах «Рути», у несвоєчасному фінансуванні фестивалю і навіть у саботажі.

На обласні відбіркові конкурси передбачалося 3 млрд. крб., які були перераховані Мінкультури повністю.

Що стосується другого етапу фестивалю, а саме: проведення концертів в містах Криму, — то, незважаючи на вкрай скрутне економічне становище в народному господарстві, відсутність можливостей фінансування першочергових заходів, включаючи витрати на соціальний захист населення, Мінфін знайшов можливість профінансувати централізовані заходи Мінкультури: в березні — 47 млрд. крб., в квітні — 31,2 млрд.крб., в травні на централізовані заходи було виділено 45 млрд.крб.

Спеціалісти Мінфіну вважали, що за рахунок зменшення кількості учасників та запрошених гостей фестивалю з 600 до 500 чоловік, скорочення витрат на послуги автотранспорту, режисерсько-постановчі роботи, художнє оформлення, виготовлення фонограм, а також виключення витрат на перевезення з Бельгії і встановлення на майданах звукопідсилювальної апаратури та пересувної телевізійної станції, на гонорар артистам-гостям витрати на фестиваль можна було б скоротити на 40 — 45 млрд. карбованців.

Прес-служба Міністерства фінансів.

Росія як Росія

Віталій АБЛІЦОВ, «Голос України»

ГАМАЮН НА ГАРМАТНІМ СТВОЛІ

Минувшина і сьогодення смоленської землі

***СМОЛЕНЩИНА** розташована на межі двох кліматичних зон: прибалтійської та континентальної. Малородючі землі та несприятливий клімат вимагають значних затрат для розвитку сільського господарства. Тож фермерство не приживається в цьому краї, бо економічно невигідне. Ось чому (про інші причини мова піде нижче) указ Президента Російської Федерації про розпуск колгоспів в області досі не виконаний.*

II. Москвичі смакують шведським маслом, а француженки ходять у смоленських панчохах

Олександр Ігнатенков, голова колгоспу «Зоря» Починківського району Смоленської області, кандидат сільськогосподарських наук: Час показав, що збереження колективного господарства — правильний шлях. В нинішньому році ми зібрали по 38 центнерів зернових з гектара. Картоплі збираємо по 200 центнерів. Маємо й високі врожаї льону. Разом з тим у нас півмільярдний борг. Через що нам припинили постачання газу, є збої і в забезпеченні електроенергією.

Кор. Яка ж причина цього всього?

О. Ігнатенков: Причина у політиці уряду РФ. Фактично власний виробник не підтримується, а ведеться активна закупівля зарубіжних сільськогосподарських продуктів. В Білорусі,наприклад. У Москві всюди продається шведське масло, а наш районний Починківський маслозавод заповнив усі склади готовою продукцією, яка, виходить, нікому не потрібна.

* * *

До війни на Смоленщині проживало понад два мільйони чоловік. 90 відсотків населення області було сільським. За даними на 1986 рік, населення області становило 1 мільйон 144 тисячі чоловік. У селі мешкає 33 відсотки населення. 255 сіл на сьогодні взагалі обезлюділи. Закономірно, що в області різко скоротилися площі під овочами, льоном, картоплею, а посіви гречки практично зникли (хоча раніше Москва та Ленінград забезпечувалися смоленською кру-

***Я** МІГ би продовжувати розповідь про стан економіки Смоленщини, але, гадаю, сказаного досить. Ситуація в колишніх республіках СРСР майже однакова. Мене більше цікавило інше питання: де джерела поширених у нас міфів про «райське життя в Росії» і повний розвал народного господарства України?*

пою). У 1981 році з 486 колгоспів 357 були збитковими. Не краща ситуація й нині. Як свідчить російська преса, виробництво м'яса в Російській Федерації в останні роки зменшилося на 37 відсотків, молочної продукції — на 63 відсотки. Разом з тим споживання горілчаних виробів за критичної межі 8 літрів на рік зросло до 18 літрів.

— Горілка у нас найдешевший продукт, — жартують сільські смоляни.

В обласному центрі чорний хліб, який називається «Український», коштує в перерахунку на карбованці 60 тисяч, молочні та м'ясні вироби дорожчі, ніж в Україні, у півтора раза.

«Інфляція «втомилася» зростати, але навіть недорогі овочі та фрукти не по кишені багатьом смолянам» (обласна газета «Рабочий край»), «Криза теплої води» — квіточки. Смолянам загрожує відключення від єдиної енергосистеми Росії» (газета «Все!»). «Більше горілки, менше хліба» («Смоленские новости») — гадаю, що ці заголовки місцевих газет цілком відображають ситуацію, яка склалася в краї.

Нелегкі роки переживає і промисловість області. Підприємства, які виготовляють чудові вироби з смоленського льону, сьогодні простоюють. Причина? Склади забиті готовою продукцією (наприклад, високоякісними наборами постільної білизни). Приборкати стихію ринкових відносин зуміли, здається, лише смоленські панчішники, чиї вироби нещодавно були високо оцінені в Іспанії і знайшли попит навіть у Франції.

А решта підприємств, зокрема, автомобілебудівники (кілька суміжних виробництв для московських заводів) та приладобудівники, працюють неритмічно і переживають період спаду. Складна ситуація і в галузі виробництва мінеральних добрив. Потрапивши у приватну власність, ці підприємства тепер виробляють продукцію (у вигляді напівфабрикату) найчастіше для зарубіжних замовників, які в своїх країнах не хочуть налагоджувати роботу екологічно шкідливих підприємств. До речі, міндобрива область майже не одержує, хоча має на своїй території не одне відповідне виробництво. Причин спаду немало. Одна з них — засилля військово-промислового комплексу та війна в Чечні, що потребує додаткових фінансових витрат. Що ж до причин, пов'язаних з «розривом колишніх налагоджених економічних зв'язків», про які так люблять говорити прихильники відновлення Радянського Союзу, то підприємства Смоленщини в останні десятиліття виконували план договірних поставок лише на 40-50 відсотків.

— Мені шкода тих росіян, яких я, як лікар, перетворюю із сліпих на зрячих, бо вони побачать зруйновану країну, погані дороги, пустуючі поля, високі ціни і безліч жебраків, — так звертався до смолян у черговий приїзд відомий російський громадський та політичний діяч, хірург Святослав Федоров. — Не можу спокійно жити, коли в Росії існує глибока соціальна несправедливість, коли одні, нечесні, а тому й сильні, знущаються з інших, порядних, людей, а тому й слабких.

* * *

Я міг би продовжувати розповідь про стан економіки Смоленщини, але, гадаю, сказаного досить. Ситуація в колишніх республіках СРСР майже однакова. Мене більше цікавило інше питання: де джерела поширених у нас міфів про «райське життя в Росії» і повний розвал народного господарства України?

Найактивніші поширювачі дезінформації—телекомпанія «Останкіно» та московська преса. До речі, місцева набагато об'єктивніша. У всякому разі за тиждень я не знайшов жодного антиукраїнського випаду в обласних газетах. А московське телебачення розповідало, наприклад, про те, що українські військово-морські сили, виявляється, можуть бути знищені двома турецькими катерами. Або ще: подають відеосюжет із Севастополя й показують ціни на овочі в українських карбованцях, а говорять у цей час про заробітки російських морських офіцерів, які, зрозуміло ж, одержують зарплату в російських рублях. Арсенал прийомів у дезінформаторів багатий.

Але найбільше зусиль до створення образу «знедоленої й доведеної до відчаю України» доклали й докладають так звані «челноки». Важко засуджувати цих людей за їхній нинішній промисел, але хіба вони не розуміють, що не співчуття викликають у росіян, а сіють зневагу не тільки до своєї держави, але, й у першу чергу, до себе?

— Народ, який сам не поважає себе, не викличе поваги і з боку сусідів, — гірко зауважив земляк-офіцер однієї з місцевих військових частин, який спокусився на високу зарплату й залишився в російській армії: прізвище його я з певних причин не можу назвати. — Нам не довіряють тут, до того ж, можемо стати жертвами чергової воєнної авантюри, потрапивши або до Чечні, або в Таджикистан.

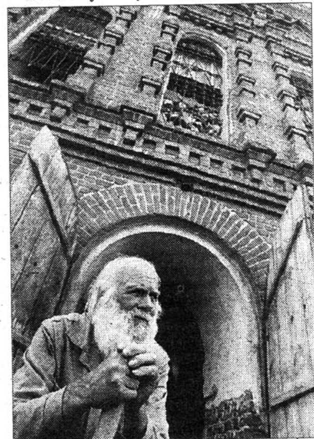
* * *

Ситуації в економіках Росії та України схожі. Але різне ставлення росіян і частини українців до своєї батьківщини.

— Для нас зараз дуже важливо виховати в собі почуття гідності, гордості за свою державу, — говорить журналістка Інесса Карнасевич. — Коли ці почуття зміцнюють у кожному, справи підуть набагато краще. Треба надіятися на самих себе, не чекати поптового збоку. І тоді не гратиме вирішальної ролі, чи червоний Смоленськ, чи демократичний. Патріотизм об'єднає націю в боротьбі за краще майбутнє.

Повчімося ж у росіян їхньої відданості своїй мові, своїм традиціям, своєму покликанню. А ставши українцями не за записом у старому паспорті, а за переконаннями, зрозуміємо, що коли й судилося (за Лобачевським, аж десь у нескінченності!) двом паралельним лініям зійтися, то буде те єднання взаємовигідним і рівноправним. Сьогодні ж і російська й українська лінії-паралелі нагадують швидше пунктири...

(Далі буде. Початок у номері за 30 серпня).

ДО ОЧИЩЕННЯ І БЛАГОДАТІ

Ульяновська область. У селі Комаровці, що за п'ять кілометрів від курорту Ундори, клопочеться, відбудовує старовинну церкву укритий сивиною пенсіонер. Звуть його Іван Терентійович Савченко. Колись він працював художником-декоратором в Ульяновському театрі драми, тепер ось підіймає сільські храми. Цей — уже третій на його рахунку. У прагненні до очищення й благодаті старий майстер не самотній: гроші на відбудову зібрав довколишній люд, багато хто приходить допомагати.

На знімку: майстер з Ульяновська Іван Савченко відбудовує сільські храми.

Фото Ю. БЄЛОЗЕРОВА. (ІТАР-ТАРС).

НЕ ЛІКУЄ, ДОЛІ НЕ МІНЯЄ...

З дня виходу першої подачі публікації бесід з Гарафіною Маковій (7 березня) листи звідусіль великим потоком стікались до редакції і до Великого Кучурова, де мешкає ця жінка

«Прошу прийняти» — ось основний їх лейтмотив.

Ясно, тисячі тисяч, які сповнені прагненням і бажанням, прийняти неможливо. На людину, аби вийти на її канали, сказати, що від чого, Гарафіна Петрівна витрачає 6—8 годин. Як курка на смітнику, гребеться у родовідному злі, щоб знайти ще цілющі на відродження зерна. Та й не лікує, долі не міняє. Доводить на конкретному родовідному дереві, що складається із 12 поколінь, дію Божого Закону: «Гріх — смерть, грішити — коротати дорогу до смерті». Зрозуміла людина — зникають біди, горе, нещастя. У неї самої, її дітей...

12 бесід, які були запропоновані газеті, там, практично, надрукувати неможливо. Це б зайняло, виходячи із можливостей нашої газети, кількарічний обсяг часу. А нових тем і розвідок надходить все більше і більше. Тому вирішено запропонувати шанувальникам слова Гарафіни Маковій книжку про неї «Прошу прийняти», основу якої складають бесіди з цією дивовижною жінкою про сенс нашого життя, розкривається таїнство наших нещасть та лиха, даються конкретні поради, як вибратись із того всього, позбавити того наших онуків, правнуків, дітей...

Читач матиме змогу дізнатися, як формувався світогляд цієї жінки, чому саме їй, а не іншому дався ключик від неба, про тернову дорогу, як вона цього дійшла.

У книзі публікуються витримки з книги відгуків Гарафіни Маковій, яку вона пропонує тим, хто бесідував з нею, для своїх відкриттів, результатів та вражень. Вони приголомшують, складають основну атестацію цієї непересічної людини, бо якби не конкретні адреси при них — здавались би із світу фантастики.

Хто захоче придбати книгу Олександра Нового про Гарафіну Маковій «Прошу прийняти», може надіслати поштовий переказ у сумі 900 тисяч карбованців на адресу: м. Чернівці, р/р 700466, МФО 356163, Промінвестбанк, Новий Олександр Григорович, на видання книги «Прошу прийняти» до 18 жовтня 1995 р. (тираж обмежений). Книгу автори обіцяють надіслати до початку грудня. Ціна, як бачите, дещо завищена, різниця її піде на заснування дослідницького центру «Факел», що організовується Гарафіною Маковій та Олександром Новим у Чернівцях.

А сьогодні пропонуємо Вам уривки із листів, що надійшли до редакції.

«... Пишу до Вас із Східної України, з Чернігівщини, тієї землі, де найбільш насаждався атеїзм, і за це, мабуть, Господь Бог послав нам страшну кару — жахливий Чорнобиль. Тяжко нам живеться. А тому хочу подякувати Вам, Гарафіно Петрівно, за безцінні статті Ваші в «Голосі України». Вони як свіже повітря для нас. Як багато людей їх читає, переписує. Кажу так тому, що я працюю в районній бібліотеці, а у нас ще і 42 сільські бібліотеки, більшість з яких передплачують газету. Я вважаю за обов'язок перед людьми й Богом, щоб Ваші статті прочитало якнайбільше людей, і в першу чергу — молодь, вчителі, вихователі дитсадочків, ті, хто працює з підростаючим поколінням. Дуже популярна у нас і Ваша книга «Затоптаний цвіт» — інших, на жаль, не маємо.

Чистосердечне спасибі Вам за те, що відкрили нам очі на навколишній світ, здоров'я Вам, сімейного благополуччя...».

Чернігівська область, м. Борзна, пр. Кірова, 10. Щербина К.І.

«... Пишу Вам дуже здалеку, з Дніпропетровщини. Не стільки далеко по відстані, скільки з-за неможливості приїхати до Вас, не маючи грошей. Моєї місячної пенсії не вистачить навіть доїхати в один кінець. Буду Вам дуже вдячна, якщо зможете мені відповісти. Я прожила життя, а те, що Ви пишете, — ціла наука для нас. Моя сестра, котра мене ознайомила з цією газетою, говорить, що Ваші статті буде пропонувати і старим, і молодим, і малим як науку. Спасибі Вам, велике доземне спасибі. Пишіть в газету і навчайте нас, дорога людино...».

Дніпропетровська область, с. Дніпропетровське, Островського, 1. Солдатенко Т.М.

«... У березневих випусках газети прочитала цикл публікацій журналіста Олександра Нового, які присвячені Вам. Можна тільки подивуватися Вашій щирій душі, Вашій готовності допомогти людям, навчити їх доброму ставленню до природи, пошани один до одного, терпимості і прощенню. Я вірю в Бога і в його святу справедливість. В те, що людина сама в житті своїми вчинками, поведінкою спричиняє клопіт і біди, як Ви кажете, ніби кидає колоди на дорогу, де іде машина щастя, і вона не іде вже, а тормозить. Спасибі, що доводите нам усім: просто так нічого не буває».

Львівська обл., м. Червоноград, пр. Шевченка, 14.

«... Сьогодні, лише сьогодні я прочитала Вашу статтю «Цвинтар», до якої пройнялася душевною довірою. Одразу ж передплатила цю газету...».

Житомирська обл., с. Середи. Примак Т.Т.

«... Прочитав у газеті «Голос України» матеріали Олександра Нового, і дуже мене вразили викладені у них факти та події, бо багато подібних речей я переніс у своєму житті. Останнім часом події стали змінюватися у негативну сторону, я нечасто можу пояснити реальну суть справи, а тому надіюся і на подальшу допомогу...».

Івано-Франківськ, пл. Визволення, 8. Уруський У.

«... Прошу вибачити, що турбую Вас своїм листом, але не можу не висловити великого захоплення від поданих у газеті про Вас матеріалів. Статті-бесіди з Вами дуже сильно вразили мене. Надіюсь, що в майбутньому вийде Ваша книга. Принаймні дуже хотілося б у це вірити. До речі, по чистій випадковості придбав Вашу книжку «Затоптаний цвіт». На жаль, тираж малий, але і так дякувати Богу, що є те, що є. Бо моя жінка викладач початкових класів і книги з народознавства просто необхідні.

Пару слів про себе. Мені 41рік, маю донечку — Улянку, якій пішов 7-й рік. Народився в простій сім'ї, мама змалку привчала нас до віри в Бога, але все-таки мало ми знали з духовних джерел, бо за комуністичного режиму важко було мати духовну літературу. Тепер, з погляду сьогодення, я уже розумію, що найважливіше у нашому тимчасовому житті тут, на Землі, є зосередження на духовному житті. Про те колись говорили наші предки — християни. Але в добу комунізму система шельмувала релігійні догмати, віровчення в Бога. Нарікання про труднощі життя, які зараз можна почути від людей, здебільшого є похідною нашої бездуховності, відвернення від бога, недотримування Заповідей Божих. Все це і спричиняє ті біди, що ідуть карою на людські гріхи. Людський гріх чіпляє гріх родового кореня, родовий корінь — корінь землі (нації) — йдуть війни, стихійні лиха.

Гордість, ненависть, жадоба до збагачення нечистим шляхом... а хочемо блага. Які блага?! Наша надмірна жадоба до збагачення заблоковує моральні людські почуття: любов, милосердя, співчуття, то і отримуємо, як свині.

Як жаль, що людині властиво так швидко все забувати, різко потоптати і викинути те, що прийшло від її праоснови, коріння. Але у справжньої людини є потяг до витоків її правічного життя, тому Ваші статті, дорога пані, користуються серед громадян величезним попитом і, наскільки я знаю, мають надзвичайно великий вплив.

На жаль, я не маю початку публікацій. Потрібно іти до читальні. Ваші перші статті є дуже великі і є що переписувати, але Бог добрий, якось воно буде...».

Івано-Франківська обл., м. Калуш, пр. Лесі Українки, 12. Микола Б'ялик.

«... Вибачте, що забираю Ваш дорогоцінний час своїм листом (їх, напевне, тисячі), але не написати не можу.

Я — вчителька української мови і літератури. Стаж роботи — 36 років. Вас уперше побачила по телебаченню рік тому і на другий день розповіла учням. Через два тижні із Шаргорода привезли Вашу книжку «Затоптаний цвіт», читали її усім класом, батьки брали для себе. Але, на жаль, нічого більше не могла придбати, бо до області далеко, тому дуже зраділа, побачивши публікації, вони мені дуже допомогли.

Жаль, що Вашої іншої книжки не можу ніде ні позичити, ні купити. А Вам я повірила, що духовним очищенням можна відвести біду. Конкретними прикладами, наведеними у статтях, ви доводите істину із Біблії: «Віра моя врятувала мене», сказану Ісусом жінці, яка (бажаючи ратунку) доторкнулася до його одежі.

Якби Ви знали, Гарафіно Петрівно, як важко переробляти себе, я буквально обламую по гілочці все недобре, що в мене є, але не завжди можу. Як мені бути? Як врятувати душі дітей моїх, онучки Насті? Адже всі ми виховувались на атеїзмі...».

м.Новодністровськ, б.23, кв.22. Тамара Дмитрівна.

«...Пише листа Вам Нестеренко Павло Іванович. Передаю Вам низький уклін і велике Вам спасибі за все те, що Ви робите для людей. Адже скільки того народного забуто. І нашим новим поколінням слід не тільки передавати, а й вчити. Скільки для себе з публікацій дізнався! Працюю ж у школі. У курсі народознавства, у багатьох темах Ваших ми знаходимо практичні поради...».

Черкаська обл., Катеринопільський р-н, с.Вікнено.

«...Вперше мені з чоловіком випало щастя побачити Вас по телебаченню. Ми стояли заворожені, навіть не сідали. Покинули всі справи і слухали, дивилися на Вас. Я би Вас слухала щоденно і цілу добу. Ваші чудові надзвичайні слова, які приносять добро, радість, навіть можуть повернути і перевернути на краще все життя.

Потім у себе на роботі розповідала про Вас. Мої колеги підказали, що є Ваша стаття. Я підняла на ноги всіх. Знайшла підшивки на роботі в читальному залі і вирішила, що це має бути як настільна книга.

Раджу читати всім своїм знайомим, сусідам, родичам і т.д.

Їздила на Пасху до батьків у місто Хмельницький — там також всі родичі, сусіди почали читати. Для мене це сенсація! Це такі слова — це душа, саме життя! Спасибі Вам за те, що Ви є, добра золота Людино!».

Могилів-Подільський, пр.Жовтневий, 281. Політонська Валентина Василівна.

«...Прийміть найкращі побажання від читача газети «Голос України» Дмитра. Зустрічі з Вами на сторінках газети, на екранах телебачення підштовхнули мене до творення добра, значно скріпили мою релігійну свідомість, і я вирішив відгукнутися, поділитися роздумами про наболіле від насаджуючого нам атеїзму.

Мене вражає дуже емоційний стиль Вашої мови, яким Ви розповідаєте про забуті чи напівзабуті звичаї, пам'ятники старовини. Вона викликає читача на відвертість, доказує невмирущість унікальності України, буденну мудрість рідного народу.

Тепер я ще глибше усвідомлюю, що наше життя стало б набагато кращим, коли б ми відродили обереги законності, чистоти, смиренності... — найкращих національних рис, стати гідними носити почесне звання українців, а, найголовніше, — перебувати в гармонії з творцем неба і землі — Господом Богом, яка приносить благодать, щастя і вічну радість...

Без релігії людина не може бути справжньому щасливою, не може правильно мислити, а живе без мети життєвої. Релігія ліпить людину Людиною, підготовлює до Вічності, допомагає відчути чужий біль, чуже горе, нужду. Ваші бесіди потрібні, як саме повітря, бо тепер рідко хто йде заповітними стежками творця, існування яких Ви і доводите, володіючи Божим видінням.

Щиро бажаю Вам нових відкриттів на царині науки, натхнення, плідної праці, благословенного миру, освячуючих ласк Божих. Хай небесні сили оберігають Вас».

Івано-Франківська обл., Косівський р-н.

«...З нетерпінням чекаю кожного наступного номера, щоб прочитати, як все справедливо Ви пишете. Моя душа дуже рветься до Вас, як я дивлюся на Вашу фотографію, мені хочеться плакати. Говоріть, дорога Жіночко, говоріть, адже то усе наші витоки, наше коріння».

Черкаська обл., с.Степанці, Дубицька К.М.

«...Ввечері мені потрапила до рук газета «Голос України» зі статте «Цвинтар», насилу дочекалася ранку, побігла до бібліотеки, щоб прочитати всі попередні статті. Я майже щодня перечитую Ваші статті і з нетерпінням чекаю суботи, щоб прочитати слідуючу. Все зберігаю для своїх діточок, адже це винесли поколіннями, як переконуюсь, велика життєва мудрість. Добре, що Бог нам посилає таких людей, як Ви. Може, ми всі з часом станемо мудрішими і добрішими...».

м.Одеса, вул. Зелена, 8. Олена Іванівна.

«...Ніколи подібного не чула і не читала. Велике спасибі за ці публікації її автору і кореспонденту. Як добре, що нам, вихованим у дусі атеїзму, Бог дає таких людей, що відкривають нам очі, вчать бачити те, про що ми і не підозрювали досі, не бачили, не знали, не розуміли...».

Хмельницька обл., Славінська В.А.

«...Звертаються до Вас Гришак Тетяна і Вибодівська Тетяна, жителька села Зіньків Хмельницької області. Ми працюємо в школі, тому раді зустрічі з Вами. З нетерпінням чекаємо кожної наступної статті. Вони дуже нам потрібні, бо змінюють наше життя, допомагають глибше пізнати себе, осмислити свої вчинки. Саме з Ваших бесід ми дізнаємося, звідки усі наші біди і негаразди, черпаємо інформацію для уроків народознавства. Адже Ви показуєте корінну основу нашої нації, її винятково роль у формуванні Краси — тої, що називається духовна, доводите, звідки береться корінь Зла. Але може й найважливіше те, що вчите, як обминути їх, як очищенням свого родового коріння, відновленням у собі людської гідності можна відвернути біду. І ми починаємо усвідомлювати: корінь зла в нас самих, у наших поступках...».

Віньковецький р-н.

«...З великим інтересом стежу Вашими публікаціями бесід з народознавцем Гарафіною Маковій. Написати мене спонукало почуття вдячності до автора циклу публікацій, котрі, якщо й не перевернуть блискавично життя багатьох людей, то, принаймні, безсумнівно посіють добро в душі людини, змусять замислитися над своїм життям, вчинками, думками.

Добро, любов, людяність, заклик проснутися від духовного сна — ось що містять публікації бесід. Це те, чого нам нині так не вистачає, що жене людину, та й саму планету до загибелі, загибелі, заробленої нами...».

м.Кривий Ріг, вул.Пушкіна, 10. Павлишина Жанна.

«...Я — народний цілитель. Через молитву священомученика Кіпріяна йде зцілювання людей хворих. Я не лікую і не задаюся завданням виліковувати хворих. Все йде через мене. Внутрішніх органів не бачу, а от чимось відчуваю. Коли ж з закритими очима дивлюсь хворих — бачу хворі органи.

Коли прочитала Ваші статті, пробувала Вашим методом лікувати. Вийшло. А метод — вихід на померлих родичів. Так, як і Ви, відсилаю людей до церкви під Євангеліє, на сповідь, до причастя, відправити панахиду за померлих, а потім на кладовищі люди світять світло. Полегшення приходить зразу. Щиро дякую за те, що Ви живете і розповідаєте про все це людям...».

Хмельницька обл. Колпакова Ганна Степанівна.

Володимир РИЖОВ:

«Їхав по путівку на Олімпіаду»

ОДНІЄЮ з найяскравіших подій у житті українського спорту нинішнього року була, безумовно, перемога жіночої збірної нашої країни на чемпіонаті Європи в Брно (Чехія). Підопічні Володимира Рижова, мов на одному подиху, пройшли весь турнір, викликавши захоплення у баскетбольної Європи.

— Зізнайтеся, Володимире Івановичу, — запитуємо Рижова, — до Брно їхали по «золото»?

— По високе місце і обов'язково — путівку до Атланти, де наступного літа пройдуть чергові Олімпійські ігри. Головної мети, як бачите, досягли. Та ще й чемпіонський титул вибороли.

Сьогодні чемпіон України київське «Динамо» — базова команда нашої золотої баскетбольної дружини — продовжує підготовку до нового сезону у чарівному куточку під Києвом, на профспілковій спортивній базі «Святошин». Туди й запросив Володимир Рижов журналістів, щоб вони поспілкувалися з ним, і з його помічниками, і з баскетболістками, і шашликом смачним поласували на п'янкому лісовому повітрі.

Нинішню національну першість динамівки розпочнуть, як відомо, одразу з фінального етапу, а до цього випробують сили у цілій низці міжнародних змагань з авторитетними спаринг-партнерами.

Рижов розповів, що вже незабаром його динамівки виступлять на представницькому клубному міжнародному турнірі «Золотий Кубок Бразилії». У жовтні планується поїздка до США, де вже під прапором збірної гратимуться поєдинки з господарками та національною командою Канади.

— Сезон у нас буде надзвичайно напруженим, — продовжив Володимир Рижов. — Адже наступного літа пройде Олімпіада в Атланті, де виступлять усі найсильніші баскетболістки планети. Нас звичайно гріють спогади про «золотий» виступ у Чехії на європчемпіонаті. Але не слід забувати, що на останньому світовому чемпіонаті перші чотири місця посіли представники американського й азіатського континентів. Кращі з європейок — баскетболістки Словаччини — були тоді лише п'ятими. В Атланті для нашої збірної не повинно бути «темних конячок», тому в період, який залишився до Ігор-96, варто побільше зустрічатися на майданчику з представниками різних шкіл... Складність майбутнього сезону ще і в тому, що нам двічі необхідно буде виходити на «пік» форми — до Олімпіади і до матчів на Кубок європейських чемпіонів.

— І якому ж турнірові віддасте перевагу?

— Поживемо — побачимо. Більше, звичайно, думаю про олімпійські змагання.

Потім перейшли до розмови про кадрові питання. Склад динамівок і збірної у міжсезоння особливих змін не зазнав. Повертається до рідного клубу Діана Садовникова, яка грала кілька років в Австралії, з «Дарничанки» у «Динамо» перейшли Юлія Ляшенко і Олена Феньо, з Миколаєва приїхала Оксана Скойбіда. Тренується з динамівками і Людмила Назаренко, однак у неї досі діє контракт зі словенською «Єжецею», який навряд чи вдасться викупити.

Володимир Рижов поскаржився на те, що Міністерство молоді та спорту і національна Федерація баскетболу стоять осторонь від розв'язання багатьох проблем його вихованок. У збірної немає власної тренувальної бази, та й у цілому жіночий баскетбол не належить до пріоритетних видів спорту. Так, на підготовку до європейського чемпіонату міністерство виділило для збірної лише два з половиною мільярди купонів. Цієї суми не вистачило навіть на оплату тренувального залу. До речі, нині за оренду баскетбольного залу в київському спорткомплексі «Меридіан» команді треба викласти не багато не мало 5,5 тисячі доларів за місяць. Тренер збірної та «Динамо» сказав слова вдячності на адресу Прем'єр-міністра України Євгена Марчука, який дуже допоміг жіночому баскетбольному колективу. Таке ставлення додає наснаги і тренерам, і спортсменкам.

А наостанок Володимир Іванович сказав, що чемпіонки Європи були б щасливі зустрітися з Президентом України. І нагода буде: дівчатам вручатимуть значки і посвідчення заслужених майстрів спорту.

Ліга світових чемпіонів?

Два тижні тому ми всі захоплено дивилися поєдинок Майка Тайсона, приурочений поверненню цього видатного спортсмена на ринг, з іншим маловідомим американським надважковаговиком Петером Макнiллі. Тайсон за 92 секунди вправився із суперником і заробив 25 мільйонів доларів. А його нескромний суперник теж не був обділений. Поперше, він заробив 500 тисяч доларів тільки за те, що вийшов на ринг у Лас-Вегасі. По-друге, в одну мить став відомий на весь світ. Адже протистояв самому Тайсону, та ще в такому прем'єрному поєдинку.

Увага до боксерів-надважковаговиків у професіональному боксі величезна. Навколо них народжується багато ідей і проектів. І не дивно, бо це колосальні прибутки. Ось чому власники американського телевізійного каналу «ХБО СПОРТС» кілька місяців тому почали переговори з найвідомішими важковаговиками у професіональному боксі про проведення безпрецедентного за сумою призових турніру найсильніших.

Лондонська «Daily telegraph» повідомила, що в цьому супершоу можуть взяти участь профі першої величини сучасного боксу — Джордж Формен, Евандер Холіфілд, Рiддік Боуї, Леннокс Льюїс, Майкл Мурер, Гербі Хайд, Рей Мерсер, Томмі Моррісон.

«Чемпіонат сузір'їв», як охрестили цей турнір журналісти, має стартувати в жовтні боєм Льюїс — Моррісон. А закінчиться, якщо нічого не завадить, зустріччю, на думку багатьох фахівців і організаторів шоу, Леннокса Льюїса в фіналі цього 175-мільйонного турніру з Ріддіком Боуї або Евандером Холіфілдом в червні наступного року.

Утім, на цьому феноменальний проект «ХБО СПОРТС» не завершується. Переможець «дев'ятимісячного марафону» отримає виняткове право побити самого Майка Тайсона. Щоправда, зробити це буде вкрай важко, бо організатори турніру цей суперфінал планують провести за системою «плей-оф». Він складатиметься з трьох принципових поєдинків, що унеможливлює випадковості й будь-які промашки з боку арбітрів. Отже, ім'я найсильнішого професіонального боксера світу стане відоме напередодні відкриття літньої Олімпіади в Атланті.

Однак проект «ХБО СПОРТС» не обмежується проведенням лише цього супертурніру. Плани американських шоу-бізнесменів сенсаційні: створити єдину організацію чемпіонів-важковаговиків. Одне слово, створити Лігу світових чемпіонів. Адже останніми роками профі-світ добряче заплутався в численних чемпіонатах різних світових федерацій. Міркуйте самі: тільки серед важковаговиків їх шестеро: Олівер Маккол за версією WBC, Брюс Селдон — WBA, Франс Бота або Алекс Шульц — IBF, Ріддік Боуї WBO, Джордж Формен — IBU і Томмі Моррісон — IBC.

Керівник «ХБО СПОРТС» Сет Абрахам повідомив, що його агенти проводять найдокладніші переговори з самими чемпіонами цих федерацій та їхніми промоутерами. Пан Абрахам не приховує, що найбільше його тривожить реакція менеджера Тайсона та Маккола «непередбачуваного» Дона Кінга. «Двері нашої майбутньої організації завжди відчинені для Дона Кінга та його підопічних», — каже глава «ХБО СПОРТС». Утім, як на нього, «турнір восьми» неодмінно відбудеться. Хоча постає небезпідставне запитання: «А чи допустять господарі світових федерацій «втручання» в їхні внутрішні справи»?...

За матеріалами зарубіжної преси підготував Іван ОЗЕРЧУК.

Футбольний «Бенілюкс»

Пропозиція президента втілюється у життя

Фінальний турнір чемпіонату Європи 2000 року вперше в історії відбудеться одразу у двох країнах — Бельгії та Нідерландах. Таке рішення ухвалив виконком УЄФА, який мав у своєму розпорядженні до кінцевого терміну подачі заявок на фінал Євро-2000 лише спільну заявку цих двох країн. Заключна частина європейської першості пройде з 7 червня до 2 липня.

«Матч відкриття» чемпіонату відбудеться у бельгійській столиці Брюсселі на відомому стадіоні «Ейзель». А фінал пройде у нідерландському Роттердамі.

Усього організатори запропонували дев'ять футбольних арен. Чотири — у Нідерландах: Амстердам (стадіон «Аякс», вміщує 50000 глядачів), Роттердам («Феєноорд», 52200), Ейндховен («Філіпс», 30000) й Арнем («Вітесс», 30000), п'ять — у Бельгії: Брюссель («Андерлехт», 30000; «Ейзель», 50000), Брюгге («Олімпія», 30000), Льєж («Склессін», 30000) та Шарлеруа (30000).

— Я задоволений, — заявив журналістам президент УЄФА Ленард Юханссон після засідання, на якому було прийнято рішення щодо місця проведення фіналу, — адже мені вдалося вісім років тому провести пропозицію до УЄФА, що фінальна частина європейської першості може відбутися й у двох країнах. І ось тепер це спрацювало, бо, окрім спільної заявки, ми інших не мали. Але впевнений: європейський футбол від цього тільки виграє, адже й Бельгія, й Нідерланди належать до традиційно футбольних країн.

Віктор БРАНИЦЬКИЙ, «Голос України»

«П'ятірки» спортивної сесії

На Всесвітній універсіаді, яка проходить у місті Фукуока (Японія), золоті медалі здобули: гімнастка Олеся ШУЛЬГА (Київ) — багатоборство; легкоатлети — Світлана ТВЕРДОХЛІБ (Дніпропетровськ) — стрибки в довжину та Юрій БІЛОНОГ (Одеса) — штовхання ядра.

Безпрограшна серія одеситів триває!

Футбол. Чемпіонат країни. Вища ліга. 8-й тур.

Кривбас — Торпедо. 2:3. 5500. 0:1 Аваков, 34, 1:1 Григорчук, 55, 1:2 Плотко, 56, 2:2 Григорчук,68, з пенальті, 2:3 Р.Бондаренко, 88. **Нива (Тернопіль) — Дніпро. 0:1.** 12.000. Ковалюк, 4. **СК Миколаїв — Карпати. 0:0.** 12.400. **Нива (Вінниця) — Таврія. 1:3.** 6000. 0:1 Антюхін, 44, 0:2 Волков, 47, 1:2 Голоколосов, 50, 1:3 Антюхін, 80. **Зірка-НІБАС — Волинь. 1:0.** 12.000. Мізенко, 49, з пенальті. **Кремінь — Зоря-МАЛС. 1:0.** 4000. Романишин, 90. **Металург — Шахтар. 2:0.** 7000. 1:0 Полтавець, 51, 2:0 Чернявський, 68. **Чорноморець — Динамо. 1:0.** 12.000. Гусейнов, 55. **ЦСКА-Борисфен — Прикарпаття. 3:0.** 2500. 1:0 Гусин, 50, 2:0 Пушкуца, 53, 3:0 Прудиус, 81.

	В	Н	П	М	О
Чорноморець	5	1	0	10-1	16
ЦСКА-Борисфен	4	3	0	14-2	15
Динамо	4	2	1	9-1	14
Дніпро	4	2	2	12-5	14
Металург	4	1	2	9-6	13
Зірка-НІБАС	3	3	1	9-4	12
Таврія	4	0	4	15-12	12
Карпати	3	3	2	9-7	12
Торпедо	3	2	3	8-10	11
Прикарпаття	3	2	3	10-14	11
Нива Вц	3	1	4	10-9	10
Нива Тр	3	0	4	10-13	9
Волинь	2	2	3	8-11	8
Кремінь	2	2	4	5-11	8
Кривбас	2	1	5	8-13	7
СК Миколаїв	1	3	4	7-14	6
Шахтар	1	1	4	7-13	4
Зоря-МАЛС	1	1	6	4-18	4

Позаду вісім турів п'ятого чемпіонату країни. Вони показали, що нинішній турнір проходить у гострій і безкомпромісній боротьбі. І що головне — на високі місця претендує ціла група команд. Буде, переконаний, конкуренція і за чемпіонський титул. Тут серед претендентів назву «Чорноморець», «Динамо», «Дніпро», який, схоже, прийшов до тями після відносних невдач і здобув дві перемоги поспіль. Гадаю, що і футболісти «ЦСКА-Борисфена» мають усі підстави долучитися до суперечки фаворитів.

До речі, в матчі з іванофранківцями армійці показали, що вони вміють не тільки чудово оборонятися, як це зробили в минулому турі в зустрічі з динамівцями, а й результативно атакувати. Четвертий гол на свій рахунок записав Гусин, який вразив ворота суперника ефектним ударом головою. Так само, злетівши в повітря, результативно атакував Прудиус, скориставшись з відмінної передачі з правого флангу Цехмейструка. А між цими голами була атака, яку красиво завершив, продемонструвавши чудовий дриблінг, Пушкуца.

Щодо «Прикарпаття», то його гра зовсім не була безпорадна. Гості гостро контратакували. Двічі небезпечно по воротах головою бив Максимюк. Утім, цього разу ЦСКА був помітно сильніший.

— Високе п'яте місце в турнірній таблиці,— сказав мені президент ФК «Прикарпаття» Анатолій Ревуцький, — декому запаморочило голову. Що ж, доведеться прикрутити «гайки»...

Головним був матч в Одесі. Чемпіон поступився. Зважимо на те, що «Динамо» останнім часом провело ряд виснажливих поєдинків. Але віддамо належне «Чорноморцеві». Він за всіма показниками переважав киян і отримав заслужену перемогу. А вона вивела підопічних Леоніда Буряка на одноосібну позицію лідера, яка тепер досить міцна. «Чорноморець» після невдачі в березневому поєдинку в Сімферополі не знає поразок ось уже в 22 матчах!

Першість країни. Перша ліга. 8-й тур. Закарпаття — Хімік (Сіверськодонецьк). 2:1. Прудкий, 56, Карібов, 90, з пенальті — Малишенко, 69. **Скала — Металіст. 1:0.** Камінський, 16. **Металург — Нафтовик. 1:0.** Омельчук, 40, з пенальті. **СК Одеса — Явір. 1:1.** Гецко, 55, з пенальті — Самолюк, 41. **Темп-Адвіс — Поділля. 0:2.** Івахнюк, 13, Тимченко, 17. **Динамо-2 — Хімік (Житомир). 1:1.** Аникеєв, 71 — Василишин, 73, з пенальті. **Дніпро — Верес. 2:1.** Баранник, 32, Чіпа, 81, з пенальті — Вознюк, 40. **Ворскла — ФК Львів. 2:1.** Немешкало, 7, Шарій, 59 — Козак, 75. **Поліграфтехніка — Шахтар. 3:1.** Максимов, 10, Сахаров, 54, Чуйченко, 68 — Дяк, 81.

На знимку: один з найпомітніших гравців в армійському клубі Києва — Едуард Цехмейструк.

Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

Хокей. Товариський матч. Сокіл (Київ) — Тівалі (Мінськ). 5:4.

Организация осуществляет поставку

УГЛЯ

вагонными нормами марки Гр, ДГр, ДГО, ДГМ, антрациты.

Форма оплаты любая.

Справки по телефонам в Киеве (044) 435-22-84, 435-00-14, факс 435-31-63, в Павлограде (05672) 6-30-43, 6-19-40, факс 6-23-44.

Уточнение редакции информации о первом выпуске акций

Пункт 5 информации коммерческого банка «Элита» о первом выпуске акций, опубликованной в газете «Голос Украины» 12 августа 1995 года № 153 (1153), читать в следующей редакции:

«5. Срок подписки на акции установлен с 20.08.1995 г. по 20.10.1995 г. Оплата по подписке установлена в размере 100% и производится в карбованцах на период до введения новой национальной валюты. Акции размещаются среди юридических и физических лиц.

Реализуем рыбу и рыбопродукты.

Тел.: 416-52-65, 229-31-41, 212-85-68.

енергетика
будівництво
металургія
інвестиції
сільське господарство
маркетінг

м.Харків, вул. Пушкінська 79/2, тел. 43-21-71, факс 43-26-63

Арбитражный суд Севастополя (335000, Севастополь, пл. Восставших, 6) возбудил дела о банкротстве:

1. № 007/4 частного предприятия фирмы «Ланви», находящегося по адресу: 335038, Севастополь, ул. Б. Михайлова, 7-3, р/с 520047846 в ИКБ «Таврика».
2. №008/4 частного малого предприятия «Рико-РС», находящегося по адресу: 335028, Севастополь, ул. Ефремова, 30, кв.19, р/с 468658 в АБ «Ажио».
3. № 009/4 общества с ограниченной ответственностью «Алиот», находящегося по адресу: 335053, Севастополь, ул. Вакуленчука, 29, р/с 246722 ИКБ «Таврика».
4. № 010/4 частного малого предприятия «Магда», находящегося по адресу: 335028, Севастополь, ул. Репина, 21, р/с 1438840 в «Синк-банке».

Претензии кредиторов принимаются в течение месяца со дня опубликования данного объявления.

Трускавецький завод мінеральної води реалізує

мінеральну воду «Трускавецька», лікувальну сіль «Барбара».

Тел.: (03247) 5-10-39; 5-15-77.

Арбитражным судом Донецкой области (340105, г. Донецк, б. Пушкина, 34) возбуждено дело № 83/5-22 о банкротстве малого частн[illegible] предприятия «Универсал».

Адрес: 343414, Донецкая область, г. Соледар, ул.Карпинского, 1-а, р/счет 468834 в Артемовском отделении Укрсоцбанка Украины МФО 334033.

Претензии кредиторов и заявления санаторов принимаются в течение месяца со дня опубликования данного объявления.

Арбитражным судом Донецкой области (340105, г. Донецк, б. Пушкина, 34) возбуждено дело № 116-2/10 о банкротстве малого частного предприятия «Соледарский коммерческий центр».

Адрес: 343400, г. Артемов[illegible] Донецкой обл., ул.Горьк[illegible] 39/134. Р/счет 468559 в Артемовском отд. Укрсоцбанка Укр[illegible]ины МФО 334033.

Претензии кредиторов и за[illegible]ления санаторов принимаются в течение месяца со дня опубликования данного объявления.

Інформація про четвертий випуск акцій

Акціонерного товариства «Київський народний банк»

Акціонерне товариство відкритого типу «Київський народний банк» є кредитно-фінансовою установою, яка входить в єдину банківську систему України.

Банк має ліцензію Національного банку України на проведення валютних операцій №25 від 06.03.92 р., а також дозвіл Міністерства фінансів України на здійснення діяльності з випуску та обігу цінних паперів № 8 від 03.02.92 р.

Банком налагоджено мережу кореспондентських рахунків із банками США, Західної та Центральної Європи, а також із банками країн СНД.

Керівництво поточною діяльністю здійснює виконавчий орган банку — правління, яке призначається радою банку. Голова правління — Огієнко Валерій Іванович, який має стаж роботи в фінансово-банківській системі 17 років.

Кількість працівників банку на 01.06.1995 року складає 227 чоловік.

За час існування Київського народного банку було проведено і зареєстровано три емісії акцій. На момент прийняття рішення щодо четвертого випуску акцій банк має зареєстрований і оплачений статутний фонд у розмірі 12228060 тис. карбованців. За результатами 1994 року банк мав збитки, які було покрито за рахунок прибутку в першому півріччі 1995 р.

Економічні нормативи, встановлені Національним банком України, банком витримуються, що свідчить про фінансову стабільність банку.

Керівництво банку:

Огієнко Валерій Іванович — голова правління, освіта вища, робочий стаж — 17 років;

Хоменко Любов Григорівна — головний бухгалтер, освіта с.сп., робочий стаж — 25 років.

Київський народний банк — це банк зі сталою репутацією. Банк надає практично всі види банківських послуг, у тому числі й операції з іноземною валютою та цінними паперами.

Сумарний оборот балансом з 289 за 1990 рік зріс до 17758 млн.крб. в 1991 році, за 1992 понад 347038 млн.крб., за 1993 рік 4366226 млн.крб. і за 1994 рік становить 40611802 млн.крб. Капітали банку працюють майже у всіх сферах економіки, направлені на впровадження нових технологій, а також на освоєння нових видів товарів і послуг. Частина ресурсів вкладається з перспективою на майбутнє в машинобудування, хімічну промисловість та сільське господарство, а також у цінні папери. Основою фінансової політики банку є прибуток і надійність.

Банком відкриті філії в Миколаєві, Дніпропетровську, Кривому Розі, планується відкриття філій в інших містах України.

Баланс акціонерного Київського народного банку станом на 01.01.1995 р. та на 01.07.95 р., в млн.крб.

Актив	**01.01.1995**	**01.07.1995**
1. Каса та коррахунок в НБУ	102752	131835
— в національній валюті	70310	110827
— в іноземній валюті	32442	21008
2. Коррахунки в інших банках	76129	139378
— в національній валюті	0	0
— в іноземній валюті	76129	139378
3. Кредити, надані банком	337356	311466
— короткострокові	14 106	289180
— довгострокові	930	478
— кредити, надані банком у валюті	22320	21808
4. Міжбанківський кредит	28200	13000
5. Цінні папери,		
паї, акції, придбані банком	214	214
6. Основні засоби, капіталовкладення	10193	46112
7. Дебітори	87687	169126
8. Інші активи	189338	355898
в тому числі		
— міжфіліальні обороти	79669	265992
— відокремлені кошти		
за рахунок прибутку	0	1671
9. Збиток	75528	0
Всього актив	**907501**	**1167029**

Пасив	**01.01.1995**	**01.07.1995**
1. Статутний фонд	12228	12228
2. Резервний фонд	0	25
3. Інші фонди банку та кошти	12658	90737
4. Коррахунки інших банків	44287	36061
— в національній валюті	11496	13936
— в іноземній валюті	32791	22125
5. Розрахункові та поточні рахунки		
клієнтів в національній валюті	154295	349479
6. Депозити юридичних осіб	51003	18281
7. Вклади громадян	56401	23594
8. Кошти клієнтів в іноземній валюті	17024	43846
9. Міжбанківський кредит	286737	132532
10. Кредитори	87147	148746
11. Інші пасиви	185721	309829
в тому числі		
— доходи майбутніх періодів	106052	66954
— міжфіліальні обороти	79669	257568
12. Прибуток	0	1671
Всього пасив	**907501**	**1167029**

Загальними зборами акціонерів Київського народного банку (протокол № 8 від 14.07.1995 р.) було прийнято рішення про збільшення статутного фонду банку до 100000000000 (ста мільярдів) карбованців. Збільшення статутного фонду провадиться шляхом випуску простих іменних акцій кількістю 8771194 штук, номінальною вартістю 10000 крб. кожна на загальну суму емісії 87771940000 карбованців серії А-1 №1222407-9999600. Фінансові ресурси, одержані внаслідок емісії цінних паперів, буде використано для збільшення обсягу активних операцій банку, для укладення в ефективні і надійні фінансові проекти, а також у розвиток банку і розширення мережі філій банку. Передплатниками простих іменних акцій можуть бути юридичні особи і громадяни. Прості акції можуть реалізуватися за ринковим курсом. Запланований курс акцій — від 12000 до 30000 крб. Строк передплати на акції встановлюється з 12 вересня по 31 жовтня 1995 року. Передплата на акції передбачає укладання договору, за яким покупець — юридична особа — зобов'язується в тридобовий строк повністю оплатити поточну курсову вартість акцій у грошових одиницях, чинних на території України на момент оплати. Фізичні особи (громадяни) оплачують повну вартість акцій за поточним курсом на момент придбання акцій без укладання договору. Після оплати акцій покупцю видається сертифікат на загальну кількість акцій, завірений підписами і печаткою. Громадянам при собі мати паспорт, а юридичним особам необхідно надати, згідно з вимогами Національного банку України, балансkредит або під заставу. Засновникам банку надаються пільги щодо придбання акцій:

першочергове придбання акцій за номінальною вартістю. Для покупців великих пакетів акцій передбачаються пільгові зни[illegible] з курсової надбавки. Статутний акціонерний капітал банку ф[illegible]ється тільки за рахунок власних коштів акціонерів. З власни[illegible] пакетів акцій на суму, яка перевищує 250 мільйонів карбованців за номінальною вартістю, може бути укладено опціонний контракт, згідно з яким надається право на купівлю акцій Київнарбанку наступних випусків за пільговим курсом.

У разі перевищення запланованого рівня передплати рішенням загальних зборів акціонерів статутний фонд збільшується до рівня фактично сплаченого, а якщо запланованого рівня не буде досягнуто, то фактичні результати емісії затверджуються загальними зборами акціонерів, після чого може бути прийнято рішення про додаткову емісію до запланованого рівня.

Згідно зі статутом банку, один акціонер може володіти не більш як 35% акцій банку. Рух іменних акцій фіксується у книзі реєстрації власників іменних акцій. Власники простих іменних акцій мають право їх самостійно продавати, а також заповідати, але з обов'язковою реєстрацією цього відчуження в банку в 10-денний строк. Без такої реєстрації угода купівлі- продажу простих іменних акцій банку не набирає чинності. Передання покупцям права власності на акції третього випуску не може здійснюватися до моменту реєстрації результатів передплати. Київнарбанк має право викуповувати свої акції у акціонерів за домовленою вартістю після реєстрації передплати в Національному банку України. Акції дають право брати участь в управлінні банком за принципом одна акція — один голос, отримувати дивіденди і частину залишків майна банку у разі його ліквідації. Один представник має право представляти не більш як 35 відсотків голосів акціонерів. Розмір дивідендів за простими акціями визначають чергові загальні збори акціонерів за підсумками фінансового року.

Дивіденди виплачуються за рахунок чистого прибутку банку, який залишається в його розпорядженні після сплати встановлених законодавством податків та інших платежів до бюджету, створення резервного та інших фондів.

Дивіденди нараховуються на номінальну вартість акцій і сплачуються за умови, якщо акції куплені не менш як за 15 діб до терміну реєстрації акціонерів для виплати дивідендів. Термін реєстрації акціонерів для виплати дивідендів встановлюється на 30 число останнього місяця кварталу. Дивіденди виплачуються у банку і його філіях не пізніше як за місяць після прийняття рішення про виплату дивідендів.

У разі реорганізації Київнарбанку всі зобов'язання щодо випущених акцій переходять до його правонаступника.

Розміщення акцій четвертого випуску Київнарбанку здійснюватиметься банком та його філіями самостійно.

Юридична адреса: 252001, Київ, вул. Софіївська, 21. Кор.рахунок №700161807 в РКЦ обласного управління Нацбанку України по Києву, МФО 300090. Телефони: (044) 228-12-03, 224-23-08.

ДЕНЬГИ ЛЮБЯТ СЧЕТ

- ОТКРЫТИЕ И ОБСЛУЖИВАНИЕ ВАЛЮТНЫХ СЧЕТОВ. ТЕЛ. (044) 441-98-89
- ПОКУПКА - ПРОДАЖА ВАЛЮТЫ НА УМВБ:
  (включая комиссию УМВБ)
  покупка — свыше 100 тыс. USD - 0,5%
  — менее 100 тыс. USD - 0,6%
  возможна покупка до 1 лота;
  продажа — комиссия не взимается
  ТЕЛ. (044) 441-98-89
- ОСУЩЕСТВЛЕНИЕ ПЛАТЕЖЕЙ В ЛЮБУЮ ТОЧКУ МИРА, В Т.Ч. ПОСРЕДСТВОМ ДОКУМЕНТАРНЫХ АККРЕДИТИВОВ И ИНКАССО, ПРЕДОСТАВЛЕНИЕ ГАРАНТИЙ. ТЕЛ. (044) 219-28-53, 244-64-73.
- **ВЫПУСК И ОБСЛУЖИВАНИЕ КАРТОЧЕК VISA. ТЕЛ. (044) 244-64-73.**
- **ПРИЕМ И ПРОДАЖА ЧЕКОВ TOMAS COOK. ПОКУПКА ДОРОЖНЫХ ЧЕКОВ В ДОЛЛАРАХ США И НЕМЕЦКИХ МАРКАХ. ТЕЛ. (044) 444-93-97.**
- **КОНСУЛЬТАЦИИ ДЛЯ КЛИЕНТОВ ПО ВОПРОСАМ БАНКОВСКИХ ОПЕРАЦИЙ И ТЕХНИКЕ ОСУЩЕСТВЛЕНИЯ ВНЕШНЕТОРГОВЫХ СДЕЛОК. ТЕЛ. (044) 244-64-73.**

1000000

В УКРАИНСКОМ КРЕДИТНОМ БАНКЕ!

Mercury Globe Ukraine

- мне нужна достоверная информация
- мне необходимо заявить о себе
- меня интересует система скидок и поощрений
- мне требуются деловые партнеры в Украине и за рубежом

НАБИРАЮ

(044) 244•07•81

...АЛЛО! Я ХОЧУ ДАТЬ ИНФОРМАЦИЮ О СЕБЕ И СВОЕЙ ФИРМЕ В ТЕЛЕФОННЫЙ СПРАВОЧНИК

ВАШЪ КІЕВЪ

ОТЛИЧНО! НАШ АГЕНТ УЖЕ ЕДЕТ К ВАМ

СВОБОДА ВЫБОРА ДЛЯ СВОБОДНОГО ЧЕЛОВЕКА

Інформація про п'ятий випуск акцій комерційного акціонерного банку «Демарк»

Комерційний акціонерний банк «Демарк» створено за рішенням зборів засновників 28.02.1992 р. і зареєстровано Національним банком України 10.07.1992 р., реєстраційний № 122.

Статутний фонд 101 740 950 тис. крб. сформовано за рахунок випуску 10 174 095 простих іменних акцій номінальною вартістю 10000 крб. кожна. На час прийняття рішення про п'ятий випуск акцій статутний фонд сплачено сповна.

Простроченої заборгованості кредиторам і за платежами до бюджету банк не має.

З метою залучення додаткових фінансових ресурсів для розширення можливостей банку у наданні банківських послуг загальними зборами акціонерів (протокол № 3 від 18 серпня 1995 р.) прийнято рішення про збільшення статутного фонду до 201 740 950 000 карбованців шляхом емісії п'ятого випуску простих іменних акцій у кількості 10 000 000 шт. на загальну суму 100 000 000 тис. крб. номінальною вартістю 10 000 крб. кожна.

Емісія п'ятого випуску провадитиметься однією серією 05-95 на повну суму оголошеного збільшення статутного фонду під номерами 0000001-10000000.

Власники простих іменних акцій мають право на участь в управлінні банком та на отримання дивідендів від його діяльності.

Акції сплачують у карбованцях та в іноземній валюті незалежно від форми внесеного вкладу вартість акцій відбивається у національній валюті України.

Для акціонерів КАБ «Демарк» акції продають без обмежень. Мінімальний пакет акцій для придбання юридичною особою, яка не є акціонером банку, встановлено у розмірі 100 000 шт., фізичною особою — 500 шт.

Частка одного акціонера у статутному фонді не повинна перевищувати 35 %.

Акції сплачують за курсовою вартістю, встановленою правлінням банку відповідно до попиту і пропозиції.

Фізичні особи сплачують повну вартість акцій за поточним курсом під час придбання. При собі потрібно мати паспорт.

Передплата акцій юридичними особами передбачає повне внесення вартості акцій до закінчення строку передплати. У разі неповної сплати вартості акцій у встановлений строк сертифікат (свідоцтво) видають на фактично сплачену кількість акцій за умови сплати вартості мінімального пакета акцій.

Для придбання акцій юридичними особами потрібно надати, згідно з вимогами Національного банку України, баланс та аудиторську довідку про джерело формування коштів, спрямованих на придбання акцій.

Розміщення акцій п'ятого випуску здійснюватимуть банк та його філії з 11 вересня 1995 року по 11 березня 1996 року за адресами: Комерційний акціонерний банк «Демарк»:

250000, м. Чернігів, вул. Комсомольська, 28, тел. 4-03-86, факс 4-00-25; телекс 192010, телетайп 192202 Демарк.

Філія № 1 комерційного акціонерного банку «Демарк»:

250023, м. Чернігів, вул. Щорса, 66, тел. 14-24-57, факс 4-73-87.

Філія комерційного акціонерного банку «Демарк» в м. Прилуках: 251350, Чернігівська обл., м. Прилуки, вул. Леніна, 337, тел. 5-30-70, факс 5-31-90.

Голова правління комерційного акціонерного банку «Демарк»
М. ШОСТАК.

Лига предприятий с иностранным капиталом

обращается к совместным предприятиям Украины!

На конец сентября 1995 г. планируется проведение III КОНГРЕССА Лиги предприятий с иностранным капиталом, на котором кроме организационных вопросов, принятия новой редакции учредительного договора будет принята программа действий Лиги. В настоящее время с целью проведения конгресса идет перерегистрация участников ассоциации и прием в ее состав новых членов Лиги.

Обращаемся ко всем совместным предприятиям с убедительной просьбой позвонить к нам по телефонам: (0572) 30-18-43, 30-18-47, 30-18-48 и передать исполнительной дирекции номер своего факса, полное название предприятия, должность и фамилию руководителя.

Номер нашего факса (0572) 14-92-70.

Президент Лиги Н.А. ТОМИЛИН.

Український ордена «Знак Пошани» науково-дослідний інститут лісового господарства і агролісомеліорації ім.Г.М.Висоцького оголошує прийом до аспірантури на 1995 рік зі спеціальностей

З відривом від виробництва: 03.00.09 — ентомологія; 03.00.16 — екологія; 05.21.01 — технологія і машини лісового господарства та лісозаготівель; 06.01.11 — фітопатологія; 06.00.18 — лісові культури, селекція, насінництво та озеленення міст; 06.00.20 — лісознавство та лісівництво; 06. 00.21 — агролісомеліорація та захисне лісорозведення; 08.00.05 — економіка, планування та організація управління лісовим господарством.

Без відриву від виробництва: 06.00.18 — лісові культури, селекція, насінництво та озеленення міст; 06.00.20 — лісознавство та лісівництво; 06.00.21 — агролісомеліорація та захисне лісорозведення.

Приймання заяв — до 15 вересня 1995 року.

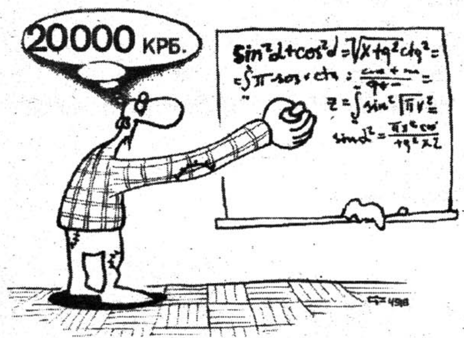
Вступні іспити — з 16 жовтня 1995 року.

Документи надсилати за адресою: 310024, Харків-24, вул. Пушкінська, 86; тел.43-28-25.

Арбитражным судом Донецкой области (340105 г.Донецк, бульвар Пушкина, 34) возбуждено дело № 77/5-21 о банкротстве Донецкого государственного химико-металлургического завода. Адрес: 342312, Донецкая область, Волновахский район, п.Донское, р/с 263205 в АК ПИБ г.Волновахи, МФО 334646.

Заявления кредиторов и санаторов подаются в арбитражный суд в течение месяца со дня опубликования объявления.

Жарт номера

На життя потрібно дивитися з оптимізмом — як це роблять божевільні.

Мал. Сергія ФЕДЬКА.

Президентські плавки

Відчиняю двері.

Заходжу до великої світлої зали.

Сідаю за вільний столик.

Через п'ятдесят три хвилини до мене підходять.

Я спокійний, я не конфліктую.

Не таїна, що серед покупців трапляються ще, м'яко кажучи, надто роздратовані люди...

Будьте взаємно ввічливі — і на вас чекає культурне й швидке обслуговування...

— Я вас слухаю! — нахиляється наді мною молодик з тоненькою смужкою вусиків.

— Мені потрібні плавки, — дивлюся на нього знизу догори. — Японські. Голубого кольору. З якірцем і пасочком. Розмір п'ятдесятий. Такі, як ото у Білла Клінтона. Коли він був з офіційним візитом у Японії, то їх йому японський прем'єр-міністр подарував. А під час візиту Клінтона до Москви по телевізору показували його ранковий моціон. Ото тоді я і побачив ті плавки.

— Перепрошую, — ще нижче нахиляється до мене молодик. — Не зрозумів. Повторіть, будь ласка.

— Я у відпустці, — спокійно пояснюю. — Завтра від'їжджаю до моря. Буду купатися, загоряти... Але в мене нема плавок... Отож я і прошу вас. Японські. Голубого кольору. З якірцем і пасочком. Розмір п'ятдесятий. Такі, як ото в американського президента, що їх йому подарували...

— Перепрошую ще раз, — стримуючи сміх, уриває мою мову офіціант, — але чи знаєте ви, куди завітали?

— А ви що, не знаєте, де працюєте?

— Я то знаю...

— То в чім річ?..

— Але ж це ресторан! — іронічно усміхаючись самими кутиками рота, витискує із себе молодик. — Рес-то-ран! А вам потрібен галантерейний магазин!

— Можливо, можливо. Не заперечую... Але ж зрозумійте і мене. Терміново потрібні плавки. Японські. Голубого кольору. З якірцем і пасочком. Розмір п'ятдесятий. Такі, як ото в американського президента.

— От що, шановний пане, — вусики в офіціанта починають нервово сіпатися, — звільніть місце.

— Але ж ви не виконали моє замовлення!..

— Послухайте, — з надією дивиться на мене офіціант.

— Зараз я вам принесу нашу фірмову страву. Пальчики оближете! В жодному ресторані Києва не знайдете!..

— Та зрозумійте врешті-решт, — терпляче починаю пояснювати, — я ж не прошу у вас меблеву стінку «Ермітаж» чи двомісну надувну байдарку «Саламандра»! Мені потрібні звичайні плавки.

— Плавки? — з очей офіціанта викотилися дві горошини.

— Еге ж. Плавки.

— Японські?

— Саме так. — Голубого кольору і з пасочком?

— Так: голубого кольору і з пасочком.

— Що ото ви бачили по телевізору на американському президентові? — офіціант схиляється мені на груди й починає схлипувати.

— Ви геній, — заспокоюю його.

— Нема в нас плавок! — відскакує від мене офіціант. — Не торгуємо ними! А коли й торгуємо, то дуже-дуже рідко! А ті, що мені... що нам... принесли, то вони наші, вітчизняні! Коричневі. Без якірця і пасочка. І сорок восьмого розміру. То мої власні. Їх мені подарував мій добрий знайомий. Митя Табачник. Ми з ним на одній лаві в університеті сиділи. Зрозуміло вам?!

— Чого ж, зрозуміло. Але я не заперечуватиму і проти наших. Що поробиш... Завтра від'їжджаю на море. Квиток ось у кишені...

Офіціант довго дивиться на мене, як на безнадійно хвору людину. Потім, похитуючись, іде геть. За хвилину повертається. Ставить на стіл велику таріль. На ній плавки. У целофановому мішечку. Збоку листочки салату, скроплені оцтом. Поруч кладе ніж і виделку.

— Зараз хлібця принесу.

— Не треба, — дякую я.

Кладу на стіл гроші, беру плавки і, тихенько мугикаючи, виходжу з ресторану...

Анатолій СОЛОМКО.

Стрес

Вийшло так, що не поїхав
Гриць в далекий рейс
І всьому селу на втіху
Він отримав стрес.
Бо застав Гриць свою
Ганну,
Ворогам на сміх,
Як з сусідом, із Іваном
Витворяла гріх.
Ганні мову відібрало —
Виручив Іван,
Щоб з халепи вийти вдало
В нього виник план.
— Де ти був?
Ми зачекались,
Ранок надворі,
Маркс казав, щоб ми
єднались,
Як пролетарі...
Ми тайком
від демократів,
Від людей з СБ
Зібралися в твоїй хаті
І ждемо тебе.
Тож питаю честь по честі
Розкажи мені:
Куди підеш ти, нарешті?
З Марксом ти чи ні?
Гриць із Марксом
не водився
Хоч був пролетар,
Тому в Ганни загорівся
Під оком ліхтар.
У Івана ж, як халява,
Враз відкрився рот
Бо одержав зліва й справа
Хук і аперкот.
Що мораль вам всім
відома —
Безперечний факт:
З'єднуйся у себе вдома
Пролетаріат!

Анатолій ДЯДЮН.

Заради жарту

— Ей, господарю, сірники є?

— Вибачте, не палю!

— Правильно робите, палити — здоров'ю шкодити, у жінок, котрі палять, діти народжуються на 200 грамів менші, ніж у тих, хто не палить. Особисто я також не палю!

— А навіщо вам тоді сірники?

— Хочу підпалити цей будинок!

— Як — підпалити?

— Дуже просто! Хочеться мені — і край! А що тут такого?..

— Ах ти, гадино! Я тобі зараз покажу, як підпалювати будинки! Задушу! Заріжу! Приб'ю!..

— Ви це серйозно?

— Зараз дізнаєшся, ну йди, йди ближче!

— Ей, ви що — хворий? Киньте сокиру! Я ж просто так хотів ваш дім підпалити, заради жарту і пожежею заразом помилуватися, сьогодні вихідний, піти немає куди, а ви зразу — приб'ю, заріжу...тьфу — лікуватися потрібно!

Олександр ПЕРЛЮК.
Мал. Юрія ГОЛОВЧЕНКА.

Іменем закону!

Вранішня електричка мчала Грицька до столиці. І була в цій звичайнісінькій поїздці незвичайна обставина — зворотного потяга Грицькові було не потрібно, адже їхав він купувати легковика, іномарку! Правда, серце молодика трохи здригалося від крижаного подиху тривоги, адже автомобіль він купував напевно крадений. Звичайно ж, із добротними, перевіреними на практиці документами. Та все ж тривожила думку обставина, що номери на агрегатах автомобіля, як правило, перебиті, хоча й вельми професіонально. А заспокоювало те, що і Іван, і Семен, і Микола ондечки вже скільки гасають на крадених «тачках». І.хоч би що!..

Від невеселих думок Грицька відволікла якась метушня, що зчинилася у вагоні. Заметушився люд неспроста: з тамбурів посунула ціла хмара контролерів, та ще й у плямистій військовій формі, немов поїзд прямував не до Києва, а до Сараєва чи Грозного...

— Ой лишенько, люди добрі, що ж тепер з нами буде?! — заголосила тітка, котра перла на «кравчучці» мішок, удвічі більший за саму тітку.

— А що буде? — озвався чоловік з портфелем — либонь, представник вимираючого класу вчених. — Закон України про адміністративні порушення читали? Про злісну непокору контролерам, про штраф за безквитковий проїзд у електричці у десятиразовому розмірі вартості проїзду?

— Еге ж, отаким спробуй не підкоритися... — іронічно кивнув у бік бригади контролерів спортивної статури юнак.

Грицько порахував, що якби не його фальшиве посвідчення чорнобильця, платити б теперечки штраф у цілих півлимона!

— Якби ж оті грізні законодавці не вигадували, як карати нещасний народ, що не має коштів на зачуханий квиток у цій душогубці на колесах, а подбали про закон, що гарантує народові право на працю, не треба було б отакі ганебні облави влаштовувати! — кивнув на плямистих красномовний чоловік з портфелем.

— Самі зарплатню людям не платять, самі ж їх і штрафують! Ой лишенько! — знову заголосила власниця гігантського мішка.

Додому Грицько мчав на могутньому, хоча й пристаркуватому «Мерседесі». Біля переїзду довелося загальмувати. Саме сунула переповнена електричка, де в задусі й смороді мучився трудящий люд, котрий з міської роботи прямував на заміські городи з халабудами, які на глум своїм володарям іменувалися дачами. Грицько мружився від насолоди і навіть демократично помахав рукою отим недолугим забацаним совкам, які не спромоглися, як оце він, Грицько, пристосуватися до блаженної пори ринкових перетворень і не второпали, що розкрадати народне добро не тільки можна, а й треба! І звідкіля було йому знати, що по той бік переїзду вже напоготові рейдова бригада автоінспекції з перевірки порушень нового закону про відповідальність осіб за керування транспортними засобами з підробленими документами або номерами агрегатів автомобіля.

Грицькову аферу викрили, як-то кажуть, умент. І от його, тремтячого від страху, подумки проклинаючого клятих автомафіозі-халтурників, немов карного злочинця, двоє міліціонерів тягнуть до автобуса, де об-

лаштував свій штаб сивий майор з похмурою і зловісною пикою.

— Що, догрався, сучий сину? — накинувся на Грицька начальник. — Зараз упаяємо тобі за крадене авто на повну котушку, як це і має бути за новим справедливим і досконалим законом, котрий надійно захищає наш народ від зазіхання отакої, як ти, гнилі!

Рожеві, жовті плями поплили перед Грицьковими очима і він ледь не втратив свідомість.

— Іменем закону! — підвівся майор, затуляючи Грицькові білий світ. — Експлуатація водіями транспортних засобів, номери агрегатів яких не відповідають записам у реєстраційних документах, та підробка номерів агрегатів транспортних засобів тягне за собою накладання штрафу в розмірі від 0,5 до одного неоподаткованого мінімуму заробітної плати!

Немов ласкаве вранішнє сонце освітило білий світ. І цього милого майора, і симпатичних добряків-сержантів. «Що, що таке?! — не вірив власним вухам Грицько. — Злиденного «зайця»-роботягу штрафують в електричці на півлимона, які він не заробить за цілу заводську зміну, а упакованого баригу за кермом краденого «Мерса» за очевидний злочин карають на мерзенну суму якогось там жебрацького мінімуму! Ех, розцілував би рідну законодавчу та виконавчу владу і цмокнув би у солодкі губенята юну малу конституцію!» — вихором промайнуло в голові.

— Іменем закону! — урочисто вголос несподівано вимовив Грицько, і майорові на мить подумалося, чи не викликати бува психіатричну «швидку»? Але зиркнув на Грицькову «тачку» — і його сумніви розвіялися. «Отим, хто мучиться по поїздах, насправді місце у психушках», — усміхнувся подумки.

— Іменем закону! — солодко всміхнувшись, немов зачарований, вимовив Грицько.

Юрій БОЛЬШАК.

ГОЛОС УКРАЇНИ

Засновник — Верховна Рада України.
Видавець — Президія Верховної Ради України.
252019, м. Київ-19, вул. М. Грушевського, 5.
Газета виходить з 1 січня 1991 року.

Головний редактор С. ПРАВДЕНКО.
Редколегія: А. ГОРЛОВ. (перший заст. головного редактора), О. БІЛИК (заст. головного редактора), Л. БРОВЧЕНКО (заст. головного редактора), В. ЖЕЖЕРА, В. КРАСНОДЕМСЬКИЙ, С. ПИСАРЕНКО, А. СОЛОНСЬКИЙ, В. СУДДЯ (заст. головного редактора).

Адреса редакції: 252047, Київ-47, вул. Нестерова, 4.

♦ ТЕЛЕФОНИ: для довідок — 441-88-23, телефакс — 224-72-54; відділ реклами — 441-89-34, 441-89-44, телефакс — 449-85-62.
♦ Рукописів не повертаємо.
♦ Листування з читачами — тільки на сторінках газети.

Свідоцтво про реєстрацію періодичного друкованого видання — КП № 1 від 18.09.1990 р.

♦ За зміст та достовірність інформації у рекламних публікаціях відповідальність несе рекламодавець.
♦ Редакція не завжди поділяє позицію авторів публікацій.
♦ За точність викладених фактів відповідальність несе автор.

Газета виходить 5 разів на тиждень (крім неділі й понеділка) українською і російською мовами. Індекс 60955. Тираж 380326.

Комбінат друку видавництва «Преса України». 252047, Київ-47, проспект Перемоги, 50.
1 2 3 4 5 6 7 8 9 0
Зам. 0311165